

УКРАЇНА

Якушинецька сільська рада

Вінницького району Вінницької області

вул. Новоселів, 1, с. Якушинці, 23222, тел. (0432) 56-75-14, факс (0432) 56-75-19

<https://yakushynecka-gromada.gov.ua/>, e-mail: yakushinecka-rada@ukr.net, код ЄДРПОУ 04330021

№ 10-02/1343 від «30» серпня 2021 р.

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

01011 М.КИЇВ,
ВУЛ. АРСЕНАЛЬНА, 9/11

**Про погодження проєкту
регуляторного акта**

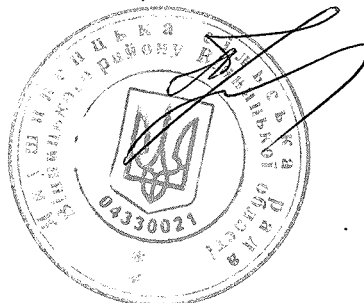
На виконання статей 21, 34 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11.09.2003 року, Якушинецька сільська рада надсилає на погодження проєкт рішення Якушинецької сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади».

Разом з проєктом регуляторного акта додаються:

- аналіз регуляторного впливу проєкту рішення Якушинецької сільської ради «Про затвердження правил благоустрою території Якушинецької громади»;
- копія повідомлення про оприлюднення проєкту рішення з метою отримання зауважень і пропозицій;
- експертний висновок постійної депутатської комісії сільської ради з питань фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку та регуляторної політики;
- експертний висновок постійної депутатської комісії з питань житлово-комунального господарства, комунальної власності, промисловості, підприємництва та сфери послуг.

В.О. сільського голови

Вик Славінський О.М.
Т. 097-893-04-85

Людмила Грабова

0.31

Повідомлення про оприлюднення проекту рішення Якушинецької сільської ради Вінницького району Вінницької області « Про Правила благоустрою території населених пунктів Якушинецької громади»

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», з метою одержання пропозицій та зауважень від громадян та суб'єктів господарювання, Якушинецька сільська рада оприлюднює проект рішення про затвердження « Правил благоустрою території населених пунктів Якушинецької громади».

Проект рішення, додаток до нього та аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному сайті Якушинецької сільської ради <https://yakushynecka-gromada.gov.ua/> у розділі «Регуляторна політика».

Пропозиції та зауваження до проекту рішення прийматимуться у письмовому вигляді протягом одного місяця з дати його оприлюднення:

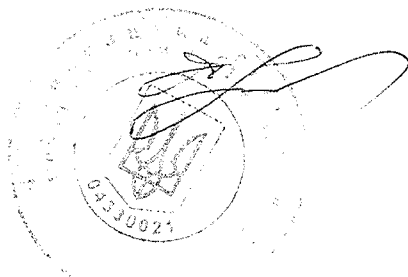
- 1) поштою на адресу: 23222, Україна, Вінницька область, Вінницький район, с.Якушинці, вул. Новоселів, 1.
- 2) на електронну адресу: yakushynecka-rada@ukr.net.

Відповідальна особа:

Славінський Олег Мар'янович, начальник комунальної установи Якушинецької сільської ради «Муніципальна інспекція з благоустрою»

Сільський голова

07.06.2021

Василь РОМАНЮК

ЗГІДНО
З ОРИГІНАЛОМ

*Секретар
с/ради*

Василь Романюк

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

постійної комісії Якушинецької сільської ради з питань фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку та регуляторної політики щодо регуляторного впливу проекту рішення сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади»

Розробник регуляторного акту – відділ житлово-комунального господарства, будівництва та земельних відносин.

У даний час на території Якушинецької територіальної громади застосовуються Типові правила благоустрою населеного пункту, які затверджені Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017 р. № 310.

Відповідно до пункту 6 частини 1 статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері благоустрою населених пунктів належить затвердження правил благоустрою територій населених пунктів.

Пунктом 44 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що виключно на пленарних засіданнях сільської ради вирішуються питання встановлення правил з питань благоустрою території населених пунктів, забезпечення у громаді чистоти і порядку за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність.

Цим регуляторним актом пропонується встановити правила та норми поведінки суб'єктів господарювання у сфері благоустрою громади, визначити правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою території громади для забезпечення створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини.

Проект регуляторного акту відповідає положенням наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 31 травня 2007 року №32 «Про затвердження Рекомендацій із розроблення правил благоустрою території населеного пункту».

Очікуваними результатами ухвалення запропонованого регуляторного акта є:

Сфера впливу регуляторного акта	Очікувані	
	вигоди	витрати
Територіальна громада	Забезпечення чистоти й порядку на об'єктах благоустрою сіл, створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини	Участь у здійсненні заходів з благоустрою сіл

Суб'єкти господарювання	Забезпечення чистоти й порядку на об'єктах благоустрою сіл	Участь у здійсненні заходів з благоустрою сіл
Органи місцевого самоврядування	Визначення правових, економічних, екологічних, соціальних та організаційних засад благоустрою території громади, залучення суб'єктів господарювання, органів самоорганізації населення, громадян, громадських об'єднань тощо до утримання об'єктів благоустрою	Утримання та ремонт об'єктів та елементів благоустрою населених пунктів

Метою цього регуляторного акта є встановлення порядку благоустрою та утримання території об'єктів благоустрою на території громади.

Альтернативними способами досягнення визначених цілей є:

1. Залишення громади без прийнятих Правил благоустрою.

Альтернативу відхилено у зв'язку з тим, що відсутній конкретний механізм для регулювання правових, економічних, екологічних, соціальних та організаційних засад благоустрою території сільської ради.

2. Здійснення контролю за санітарним станом населених пунктів громади, зеленими насадженнями, іншими об'єктами та елементами благоустрою на підставі санітарних норм та інших правил щодо утримання населених пунктів сільської ради та Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Цей спосіб не в повній мірі враховує специфіку населених пунктів та вимоги щодо утримання у належному стані тротуарів, доріг, вулиць, споруд, будівель, територій загального користування, зелених насаджень в належному санітарно-технічному стані, чинні норми не дають змоги в повній мірі використовувати свої права в галузі благоустрою суб'єктам господарювання та сільській раді.

3. Залучення громадян та суб'єктів господарювання до добровільного вчинення дій, спрямованих на утримання населених пунктів в належному санітарному стані, збереження елементів благоустрою.

Залучення до таких дій на добровільній основі не є методом, що забезпечує постійне докладання зусиль до збереження благоустрою населених пунктів громади, оскільки такі дії можуть вчинятися виключно на добровільній основі. Застосування такого способу є малоефективним.

4. Постійне приведення території сільської ради в належний санітарний стан, вчинення дій із відновлення об'єктів та елементів благоустрою, освітлення території громади за рахунок сільського бюджету.

Зазначений спосіб не може бути прийнятним, оскільки він не забезпечує відповідальне ставлення мешканців та суб'єктів господарювання до питань із благоустрою. Місцевий бюджет не може забезпечити в повному обсязі утримання, ремонт та відновлення всіх об'єктів та елементів благоустрою населених пунктів сільської ради.

Таким чином, спосіб досягнення цілей – закріплення норм та правил поведінки у сфері благоустрою в Правилах благоустрою території громади є переважаючим перед іншими альтернативними способами досягнення мети регуляторного акта.

Перевагою обраного способу досягнення визначених цілей – затвердження проекту рішення, є формування прозорих вимог щодо проведення в громаді єдиної політики з підтримки благоустрою, формування сприятливого для життєдіяльності людини середовища, раціонального використання ресурсів територіальної громади, захисту довкілля.

При прийнятті запропонованого регуляторного акту – проекту рішення сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади» будуть діяти наступні механізми та заходи, що забезпечать розв'язання визначених проблем:

- залучення громадян та суб'єктів господарювання до благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою;
- чітке визначення прав та обов'язків учасників правовідносин у галузі благоустрою, обмеження щодо використання об'єктів та елементів благоустрою;
- контроль за дотриманням Правил благоустрою;
- відповідальність за порушення законодавства у сфері благоустрою;
- закріплення за суб'єктами господарювання на договірних засадах території для утримання її в належному санітарному стані.

Досягнення зазначених цілей можливе завдяки прийняттю регуляторного акту – рішення сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади», у результаті чого будуть чітко визначені права та обов'язки учасників правовідносин у галузі благоустрою, обмеження щодо використання об'єктів та елементів благоустрою. У разі порушення Правил до порушників будуть застосовуватися заходи адміністративного впливу.

Суб'єкти господарювання і громадяни зможуть самостійно обирати способи участі в утриманні та підтримці в належному санітарному стані об'єктів благоустрою громади із найменшими для них фінансовими витратами.

При впровадженні цього регуляторного акту зменшиться навантаження на місцевий бюджет в частині фінансування робіт з утримання, ремонту та відновлення всіх об'єктів і елементів благоустрою сільської ради.

Не всі вигоди, які виникатимуть внаслідок дії запропонованого регуляторного акту, можуть бути визначені кількісно. Серед них:

- поліпшення санітарного, екологічного та естетичного стану громади;
- впорядкування взаємовідносин між органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання та громадянами;
- зменшення навантаження на місцевий бюджет щодо виконання робіт із утримання та відновлення об'єктів та елементів благоустрою.

При впровадженні та виконанні вимог регуляторного акту органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання, громадяни громади несуть витрати, пов'язані з виконанням обов'язків, передбачених Правилами.

При виникненні змін у чинному законодавстві, які можуть впливати на дію запропонованого регуляторного акту, до нього будуть вноситися відповідні коригування.

Термін дії запропонованого регуляторного акта встановлюється довгостроковий або до прийняття нових нормативних актів. У разі потреби, до нього вноситимуться зміни за підсумками аналізу відстеження його результативності.

Кількісними показниками результативності регуляторного акту є:

- звернення громадян до сільської ради з питань благоустрою;
- складені протоколи і приписи за порушення норм, передбачених Правилами благоустрою ;
- залучення громадськості та суб'єктів господарювання до здійснення заходів із благоустрою.

Відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватися відділом житлово-комунального господарства, будівництва та земельних відносин сільської ради на підставі статистичних даних щодо кількості звернень громадян до сільської ради з питань благоустрою, складених протоколів і приписів за порушення норм, передбачених Правилами благоустрою, укладених угод на соціально-економічний розвиток громади та спрямованих на благоустрій населених пунктів громади коштів, залучених до здійснення заходів із благоустрою громадськості та суб'єктів господарювання.

Базове відстеження результативності дії цього рішення буде здійснюватись протягом 2 років після запровадження Правил благоустрою.

Повторне відстеження планується провести через 1 рік після набрання чинності регуляторного акту. За результатами буде можливість порівняти показники базового та повторного відстежень. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань, вони будуть усунені шляхом внесення відповідних змін до регуляторного акта.

Періодичне відстеження планується проводити один раз на кожні наступні три роки, починаючи від дня закінчення заходів щодо повторного відстеження результативності.

3. ВИСНОВОК:

Постійна комісія Якушинецької сільської ради з питань фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку та регуляторної політики:

1) вважає, що регуляторний акт – проект рішення сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади» відповідає принципам державної регуляторної політики, встановлених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та вимогам статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» щодо підготовки аналізу регуляторного впливу.

2) рекомендує проект рішення «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади» до затвердження на засіданні чергової сесії сільської ради.

Голова постійної комісії Якушинецької сільської ради з питань фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку та регуляторної політики

Василь ЯНЧУК

Експертний висновок
постійної депутатської комісії з питань житлово-комунального
господарства, комунальної власності, промисловості, підприємництва
та сфери послуг «Про затвердження Правил благоустрою території
Якушинецької громади»
та аналізу регуляторного впливу на нього

Розробник регуляторного акту – відділ житлово-комунального господарства, будівництва та земельних відносин Якушинецької сільської ради.

1. Регуляторний акт – проект рішення сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади **відповідає принципам державної регуляторної політики, встановлених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».**
2. Регуляторний акт – проект рішення сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади» **відповідає вимогам статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» щодо підготовки аналізу регуляторного впливу:**

У даний час на території Якушинецької громади застосовуються Типові правила благоустрою населеного пункту, які затверджені Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017 р. № 310 та Закон України «Про благоустрій населених пунктів».

Відповідно до пункту 6 частини 1 статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері благоустрою населених пунктів належить затвердження правил благоустрою територій населених пунктів.

Пунктом 44 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що виключно на пленарних засіданнях сільської ради вирішуються питання встановлення правил з питань благоустрою території населених пунктів, забезпечення у громаді чистоти і порядку за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність.

Цим регуляторним актом – проектом рішення сесії сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади» пропонується встановити правила та норми поведінки суб'єктів господарювання у сфері благоустрою громади, визначити правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою території населених пунктів громади для забезпечення створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини.

Проект регуляторного акту відповідає положенням Наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 31 травня 2007 року №32 «Про затвердження Рекомендацій із розроблення правил благоустрою території населеного пункту».

Очікуваними результатами ухвалення запропонованого регуляторного акту є:

Сфера впливу регуляторного акту	Очікувані	
	вигоди	витрати
Територіальна громада	Забезпечення чистоти й порядку на об'єктах благоустрою сіл, створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини	Участь у здійсненні заходів з благоустрою сіл
Суб'єкти господарювання	Забезпечення чистоти й порядку на об'єктах благоустрою сіл	Участь у здійсненні заходів з благоустрою сіл
Органи місцевого самоврядування	Визначення правових, економічних, екологічних, соціальних та організаційних засад благоустрою території населених пунктів, залучення суб'єктів господарювання, органів самоорганізації населення, громадян, громадських об'єднань тощо до утримання об'єктів благоустрою	Утримання та ремонт об'єктів та елементів благоустрою населених пунктів

Метою цього регуляторного акту є встановлення порядку благоустрою та утримання території об'єктів благоустрою на території громади.

Альтернативними способами досягнення визначених цілей є:

- 1. Залишення громади без прийнятих Правил благоустрою.***

Альтернативу відхилено у зв'язку з тим, що відсутній конкретний механізм для регулювання правових, економічних, екологічних, соціальних та організаційних засад благоустрою території сільської ради.

- 2. Здійснення контролю за санітарним станом населених пунктів громади, зеленими насадженнями, іншими об'єктами та елементами благоустрою на підставі санітарних норм та інших правил щодо***

утримання населених пунктів сільської ради та Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Цей спосіб не в повній мірі враховує специфіку населених пунктів та вимоги щодо утримання у належному стані тротуарів, доріг, вулиць, споруд, будівель, територій загального користування, зелених насаджень в належному санітарно-технічному стані, чинні норми не дають змоги в повній мірі використовувати свої права в галузі благоустрою суб'єктам господарювання та сільській раді.

3. Залучення громадян та суб'єктів господарювання до добровільного вчинення дій, спрямованих на утримання населених пунктів в належному санітарному стані, збереження елементів благоустрою.

Залучення до таких дій на добровільній основі не є методом, що забезпечує постійне докладання зусиль до збереження благоустрою населених пунктів громади, оскільки такі дії можуть вчинятися виключно на добровільній основі. Застосування такого способу є малоефективним.

4. Постійне приведення території сільської ради в належний санітарний стан, вчинення дій із відновлення об'єктів та елементів благоустрою, освітлення території громади за рахунок місцевого бюджету.

Зазначений спосіб не може бути прийнятним, оскільки він не забезпечує відповідальне ставлення мешканців та суб'єктів господарювання до питань із благоустрою. Місцевий бюджет не може забезпечити в повному обсязі утримання, ремонт та відновлення всіх об'єктів та елементів благоустрою населених пунктів сільської ради.

Таким чином, спосіб досягнення цілей – закріплення норм та правил поведінки у сфері благоустрою в Правилах благоустрою території громади є переважачим перед іншими альтернативними способами досягнення мети регуляторного акта.

Перевагою обраного способу досягнення визначених цілей – затвердження проекту рішення є формування прозорих вимог щодо проведення в громаді єдиної політики з підтримки благоустрою, формування сприятливого для життєдіяльності людини середовища, раціонального використання ресурсів територіальної громади, захисту довкілля.

При прийнятті запропонованого регуляторного акту – рішення сесії сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади» будуть діяти наступні механізми та заходи, що забезпечать розв'язання визначених проблем:

- залучення громадян та суб'єктів господарювання до благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою;
- чітке визначення прав та обов'язків учасників правовідносин у галузі благоустрою, обмеження щодо використання об'єктів та елементів благоустрою;
- контроль за дотриманням Правил благоустрою;

- відповідальність за порушення законодавства у сфері благоустрою;
- закріплення за суб'єктами господарювання на договірних засадах території для утримання її в належному санітарному стані.

Досягнення зазначених цілей можливе завдяки прийняттю регуляторного акту – рішення сесії сільської ради «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади», у результаті чого будуть чітко визначені права та обов'язки учасників правовідносин у галузі благоустрою, обмеження щодо використання об'єктів та елементів благоустрою. У разі порушення Правил до порушників будуть застосовуватися заходи адміністративного впливу.

Суб'єкти господарювання і громадяни зможуть самостійно обирати способи участі в утриманні та підтримці в належному санітарному стані об'єктів благоустрою громади із найменшими для них фінансовими витратами.

При впровадженні цього регуляторного акту зменшиться навантаження на місцевий бюджет в частині фінансування робіт з утримання, ремонту та відновлення всіх об'єктів і елементів благоустрою сільської ради.

Не всі вигоди, які виникатимуть внаслідок дії запропонованого регуляторного акту, можуть бути визначені кількісно. Серед них:

- поліпшення санітарного, екологічного та естетичного стану громади;
- впорядкування взаємовідносин між органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання та громадянами;
- зменшення навантаження на місцевий бюджет щодо виконання робіт із утримання та відновлення об'єктів та елементів благоустрою.

При впровадженні та виконанні вимог регуляторного акту органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання, громадяни громади несуть витрати, пов'язані з виконанням обов'язків, передбачених Правилами.

При виникненні змін у чинному законодавстві, які можуть впливати на дію запропонованого регуляторного акту, до нього будуть вноситися відповідні коригування.

Термін дії запропонованого регуляторного акту встановлюється довгостроковий або до прийняття нових нормативних актів. У разі потреби, до нього вноситимуться зміни за підсумками аналізу відстеження його результативності.

Кількісними показниками результативності регуляторного акту є:

- звернення громадян до виконкому сільської ради з питань благоустрою;
- складені протоколи і приписи за порушення норм, передбачених Правилами благоустрою;

– залучення громадськості та суб'єктів господарювання до здійснення заходів із благоустрою населених пунктів громади.

Відстеження результативності регуляторного акту буде здійснюватися виконавчим комітетом ради на підставі статистичних даних щодо кількості звернень громадян до виконкому сільської ради з питань благоустрою, складених протоколів і приписів за порушення норм, передбачених Правилами благоустрою, укладених угод на соціально-економічний розвиток громади та спрямованих на благоустрій населених пунктів громади коштів, залучених до здійснення заходів із благоустрою сільської ради громадськості та суб'єктів господарювання.

Базове відстеження результативності дії цього рішення буде здійснюватись протягом 2 років після запровадження Правил благоустрою.

Повторне відстеження планується провести через 1 рік після набрання чинності регуляторного акту. За результатами буде можливість порівняти показники базового та повторного відстежень. У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань, вони будуть усунені шляхом внесення відповідних змін до регуляторного акту.

Періодичне відстеження планується проводити один раз на кожні наступні три роки, починаючи від дня закінчення заходів щодо повторного відстеження результативності.

3. Узагальнений висновок

Розглянувши проект регуляторного акта та аналіз регуляторного впливу до нього, постійна комісія сільської ради вважає, що дані документи підготовлені у відповідності до вимог статей 4, 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Проект рішення «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади» рекомендовано до затвердження на засіданні чергової сесії сільської ради.

Голова постійної депутатської комісії з питань житлово-комунального господарства, комунальної власності, промисловості, підприємництва та сфери послуг

 А.І.Гаврилюк

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту рішення Якушинецької сільської ради
„Про затвердження Правил благоустрою
території Якушинецької громади”

Аналіз регуляторного впливу проекту рішення Якушинецької сільської ради „Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади” підготовлено згідно з вимогами Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308.

1. Визначення та аналіз проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом регулювання господарських відносин

Благоустрій – це візитна картка кожного населеного пункту та показник рівня участі сільської громади у вирішенні проблем та перспектив розвитку сфери благоустрою, поліпшенню комфортності проживання та життєдіяльності громадян.

В даний час на території Якушинецької територіальної громади застосовуються Типові правила благоустрою населеного пункту, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017 р. № 310. Даним регуляторним актом пропонується розв'язати наступні проблеми:

- 1) Відсутність чітко встановлених правил та норм поведінки юридичних та фізичних осіб у сфері благоустрою території;
- 2) Відсутність чітко встановленого комплексу заходів, необхідних для забезпечення чистоти і порядку на території громади, зокрема, порядку санітарного очищення, особливостей утримання території у зимовий період;
- 3) Наявність стихійних сміттєзвалищ, розміщення будівельних матеріалів (піску, щебеню, мішків із матеріалами та ін.), будівельного сміття та відходів на прибудинковій території, територіях житлової та громадської забудови, зелених зонах;
- 4) Відсутності у юридичних осіб договорів на вивезення твердих побутових відходів, складування відходів у непризначених для цього місцях;
- 5) Паркування транспорту на територіях зелених зон (газонах, квітниках, клумбах) та майданчиках для відпочинку та дозвілля;
- 6) Неможливість притягнення до адміністративної відповідальності осіб, винних у пошкодженні об'єктів та елементів благоустрою, завдані шкоди довкіллю через відсутність чітких правил.

2. Цілями регулювання є:

- встановлення чітких вимог до організації роботи підприємств, організацій, установ, фізичних осіб - підприємців, мешканців територіальної громади при виконанні робіт та заходів з благоустрою;

- надання суб'єктам підприємницької діяльності рівних гарантованих можливостей у здійсненні діяльності з благоустрою населених пунктів;

- створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності середовища, захист довкілля, покращення санітарного стану та мікроклімату, зниження рівня шуму, збереження об'єктів та елементів благоустрою, у тому числі зелених насаджень, їх раціональне використання, належне утримання та охорона;

- створення умов для реалізації суб'єктами у сфері благоустрою сіл своїх прав.

3. Визначення та оцінка усіх прийнятих альтернативних способів досягнення зазначених цілей

Альтернативними способами досягнення мети регуляторного акту є:

1) Здійснення контролю за санітарним станом території громади, зеленими насадженнями, іншими об'єктами та елементами благоустрою на підставі державних санітарних норм та інших правил по утриманню міст і населених пунктів та Кодексу про адміністративні правопорушення України.

Цей спосіб не в повній мірі враховує вимоги щодо утримання у належному санітарно-технічному стані тротуарів, доріг, вулиць, споруд, будівель, територій загального користування, зелених насаджень. Чинні норми не в повній мірі відображають специфіку населених пунктів Якушинецької територіальної громади та не дають змоги суб'єктам господарювання, сільській раді та окремим мешканцям використовувати свої права в галузі благоустрою.

Стаття 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення (надалі - КУпАП) передбачає відповідальність за порушення правил благоустрою територій міст та інших населених пунктів, а також недодержання правил щодо забезпечення чистоти і порядку в містах та інших населених пунктах. Однак, вказаною статтею КУпАП не конкретизовано види порушень благоустрою.

Відсутність затверджених у встановленому законом порядку Правил благоустрою території Якушинецької громади унеможливорює притягнення осіб, винних у порушенні благоустрою до передбаченої законом відповідальності.

2) Залучення юридичних та фізичних осіб до добровільного вчинення дій, направлених на утримання населених пунктів громади у належному санітарному стані, збереження елементів благоустрою.

Залучення до вказаних дій на добровільній основі не є методом, що забезпечує постійне докладання зусиль до збереження об'єктів та елементів благоустрою, оскільки такі дії можуть вчинятися виключно на добровільній основі. Застосування такого способу є неефективним.

3) Постійне приведення території громади у належний санітарний стан, вчинення дій по відновленню об'єктів та елементів благоустрою, освітлення території за рахунок бюджету сільської ради.

Вказаний спосіб не може бути прийнятим, оскільки він не забезпечує відповідальне ставлення мешканців та суб'єктів господарювання до збереження об'єктів та елементів благоустрою. При цьому через великий обсяг робіт бюджет громади не здатний забезпечити їх фінансування.

Таким чином, спосіб досягнення цілей – закріплення норм та правил поведінки у сфері благоустрою у Правилах благоустрою території Якушинецької громади є переважним перед іншими альтернативними способами досягнення мети регуляторного акту.

Перевагою обраного способу досягнення встановлених цілей - затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади - є формування прозорих вимог щодо проведення на території єдиної політики з підтримки благоустрою, формування сприятливого для життєдіяльності людини середовища, раціонального використання ресурсів територіальної громади, захисту довкілля.

У зв'язку з відсутністю суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, що підпадають під дію регуляторного акту, витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акту згідно Додатку 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акту, не розраховувались.

4. Механізм розв'язання проблеми

Проектом Правил детально визначені основні вимоги щодо встановлення порядку комплексного виконання робіт з благоустрою та озеленення, санітарного очищення території, зниження рівня шуму, створення сприятливого для життєдіяльності мешканців довкілля та **конкретизовано:**

- 1) Сферу дії Правил та учасників правовідносин в цій сфері;
- 2) Права та обов'язки громадян у сфері благоустрою території Якушинецької громади;
- 3) Права та обов'язки підприємств, установ та організацій, фізичних осіб – підприємців, мешканців громади у сфері благоустрою;
- 4) Порядок здійснення благоустрою та утримання території;
- 5) Вимоги до утримання елементів благоустрою;
- 6) Контроль у сфері благоустрою території;
- 7) Відповідальність громадян та посадових осіб суб'єктів господарювання за порушення Правил благоустрою території Якушинецької громади;
- 8) Порядок громадського обговорення проекту Правил та заходи з його реалізації.

5. Обґрунтування можливості досягнення встановлених цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акту

Прийняття рішення «Про затвердження Правил благоустрою території Якушинецької громади» надає можливість:

- докладно визначити основні вимоги при виконанні заходів з благоустрою та озелененню території громади;
- встановити чіткі умови та порядок виконання робіт з комплексного благоустрою населених пунктів суб'єктами підприємницької діяльності та мешканцями громади.
- залучити суб'єктів підприємницької діяльності для здійснення заходів з благоустрою;
- створити сприятливі умови щодо дотримання вимог Закону України "Про благоустрій населених пунктів".

На досягнення цілей у разі прийняття цього рішення можуть вплинути такі позитивні зовнішні фактори, як:

- відповідальне ставлення юридичних та фізичних осіб до збереження об'єктів та елементів благоустрою;
- здійснення будь-якої господарської діяльності з дотриманням санітарних та будівельних норм і правил.

Негативними факторами будуть:

- обмеженість коштів для фінансування робіт по утриманню та відновленню об'єктів та елементів благоустрою.

6. Очікувані результати прийняття запропонованого регуляторного акту

До очікуваних позитивних факторів прийняття регуляторного акта відносяться:

- 1) упорядкування відносин між суб'єктами у сфері благоустрою;
- 2) створення умов для реалізації прав громадян та суб'єктів господарювання у сфері благоустрою;
- 3) ефективне використання та збереження об'єктів та елементів благоустрою, зелених насаджень;
- 4) покращення санітарного стану території громади;
- 5) покращення та підтримка належного санітарно-технічного стану земельних ділянок, збереження і утримання доріг, вулиць, споруд, будівель, парків, рекламоносіїв, малих архітектурних форм для підприємницької діяльності, інших

- об'єктів та елементів благоустрою;
- 6) користування суспільними благами за рахунок покращення санітарного та технічного стану доріг, вулиць, парків, інших об'єктів та елементів благоустрою загального користування;
 - 7) дотримання вимог чинного законодавства з охорони навколишнього природного середовища, запобігання забрудненню земель побутовими відходами, покращення мікроклімату;
 - 8) покращення рівня благоустрою територій та санітарного стану населених пунктів;
 - 9) створення умов сталого розвитку території громади;
 - 10) надходження до сільського бюджету коштів за рахунок фінансових санкцій за порушення правил благоустрою;
 - 11) вигодами від прийняття акта буде користуватись вся територіальна громада.

До очікуваних негативних факторів прийняття регуляторного акта можна віднести необхідність витрачання громадянами та суб'єктами господарювання коштів:

- 1) на оплату вивезення твердих побутових відходів, сміття;
- 2) витрати на утримання в належному санітарному стані власних або орендованих земельних ділянок та прилеглих до них територій, зелених насаджень, будівель тощо;
- 3) витрати на встановлення урн та підтримання у належному санітарному стані територій, прилеглих до об'єктів виносної вуличної торгівлі, іншим малим архітектурним формам для підприємницької діяльності, які належать суб'єктам господарювання.

У проекті регуляторного акта визначені вимоги, виконання яких є життєво необхідним. Вимоги будуть обов'язковими для громадян та суб'єктів господарювання. Суб'єкти господарювання, мешканці громади в межах чинного законодавства будуть самостійно обирати шляхи утримання в належному санітарному стані власних або орендованих земельних ділянок, прилеглих до них територій, зелених насаджень, об'єктів благоустрою з найменшими фінансовими витратами.

7. Обґрунтування терміну дії запропонованого регуляторного акту

Термін дії запропонованого регуляторного акта встановлюється довгостроковий або до прийняття нових нормативних актів. У разі потреби, до нього вноситимуться зміни за підсумками аналізу відстеження його результативності.

При виникненні змін у чинному законодавстві, які можуть впливати на дію запропонованого регуляторного акта, до нього будуть вноситись відповідні корегування. Ризик зовнішніх чинників даного регуляторного акта відсутній, так як його впровадження відповідає чинному законодавству.

8. Показники результативності регуляторного акту

Показники результативності зазначеного акту передбачається визначити за наступними критеріями:

- кількість порушень правил благоустрою, які обчислюються відповідно до кількості протоколів про адміністративні правопорушення за ст.152 КУпАП;
- розмір витрачених коштів на відновлення благоустрою особами, які погіршують його стан у процесі господарської діяльності (будівництво, прокладання підземних та наземних інженерних споруд) або у разі аварій, інших дій;
- обсяг послуг з проведення благоустрою території громади за рахунок сільського бюджету;
- кількість укладених договорів про вивезення сміття, відходів;
- кількість скарг від мешканців ради щодо виконання заходів з благоустрою території громади.

9. Заходи, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акту

Результативність даного регуляторного акта буде відстежуватись відділом житлово-комунального господарства, будівництва та земельних відносин сільської ради.

Оцінка ефективності регуляторного акту буде здійснена за допомогою проведення базового, повторного та періодичного відстеження результативності регуляторного акту.

Проведення базового відстеження здійснюється протягом 2 років з дня прийняття Правил. Повторне відстеження результативності акта здійснюється через рік, після набрання чинності Правилами, періодичне – 1 раз на 3 роки.

ДОДАТОК: 1. ТЕСТ малого підприємства (М-Тест).

**Начальник відділу житлово-комунального господарства,
будівництва та земельних відносин Якушинецької сільської ради**

Віталій КОСТЮК

Додаток
до Аналізу регуляторного впливу проекту рішення
Якушинецької сільської ради „Про затвердження
Правил благоустрою території Якушинецької
громади”

... .

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з 30 квітня по 30 травня 2021 року.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	Телефонні розмови	3	Отримано інформацію щодо необхідних ресурсів, а також трудових та часових витрат на виконання вимог регуляторного акту
2.	Робочі наради, зустрічі з суб'єктами підприємницької діяльності, приватними підприємцями, комунальними підприємствами	5	Обговорено проблемні питання в сфері благоустрою Розроблено шляхи вирішення проблемних питань Отримано інформацію щодо кількості суб'єктів господарювання, які підпадають під вимоги регулювання та інформацію щодо необхідності ресурсів, витрат часу, матеріальних витрат для їх виконання

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

- кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 829 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 9 (одиниць) та мікропідприємництва 820 (одиниць);
- питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 % (відсотків) (відповідно до таблиці “Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання” додатку 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік провадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) Формула: <i>кількість необхідних одиниць обладнання</i> <i>X вартість одиниці</i>	Обладнання*: Мотокоса бензинова ручна (1*3600), тачка садово – будівельна одноколісна (1*,920 грн.)	0	4520,0
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування Формула: <i>прямі витрати на процедури перевірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) x вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) x оціночна кількість процедур обліку за рік) x кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва</i>	0 (витрати відсутні)	0 (витрати відсутні)	0 (витрати відсутні)

3	<p>Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали) Формула: <i>оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) x кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва</i></p>	<p>Експлуатаційні витрати**: Льодоруб (1* 105,00 грн.) Граблі (1*75,00грн.) Лопата (1*175,00 грн.) Відро оцинковане (1*54, 00 грн.) Віник-лемира (мітла для вулиць (1*65,00 грн.) Урна вулична для сміття стаціонарна металева (1*725,00) Пісок природній як компонент протиожеледної суміші (1*200,00 грн. за 0,2 т) Разом: 105+75+175+54+65+725+200=1399,00</p>	1399,00	6995,00
---	---	--	---------	---------

4	<p>Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) Формула: <i>оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) x кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання x кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання x кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва</i></p>	<p>**** $540 * 1 = 540,0$</p>	540,00 грн	2700,00
5	Інші процедури:	<p>***** найм працівників для покосу трави та розчищення снігу: 200, 00 грн</p>	200,00 грн	1000,0 грн
6	<p>Разом, гривень Формула: <i>(сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)</i></p>	6659,0	2139	15755

7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги реголювання, одиниць	829	829	829
8	Сумарно, гривень Формула: <i>відповідний стовпчик «разом» x кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 x рядок 7)</i>	5520311	1773231	12613235

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування. Розрахунок вартості 1 людино-години:
Для розрахунку використовують розмір мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2021 року – 6000 грн. У погодинному визначенні розмір становить 36,11 грн. (ст.8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (№ 1158-IX від 29.01.2021)).

9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: <i>Витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок x вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) x оціночна кількість форм</i>	1 година (час, який витрачається суб'єктами на пошук акту в мережі Інтернет) *6000,00 розмір мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2021 р.) у погодинному розмірі 36,11 грн.	0 (витрати відсутні) (припущення, що отримують первинну інформацію про вимоги регулювання у перший рік, за результатами консультацій)	36,11 грн
---	--	--	---	-----------

10	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання x вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) x оціночна кількість внутрішніх процедур	2 години *36,11 * 1 процедуру = 72,22 грн.	0 (витрати відсутні)	72,22 грн.
11	Процедури офіційного звітування	0 (витрати відсутні)	0 (витрати відсутні)	0 (витрати відсутні)
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	0 (витрати відсутні)	0 (витрати відсутні)	0 (витрати відсутні)
13	Інші процедури (уточнити)	0 (витрати відсутні)	0 (витрати відсутні)	0 (витрати відсутні)
14	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	108,33	0 (витрати відсутні)	108,33
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	829	829	829
16	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" x кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 x рядок 15)	89714,38	0 (витрати відсутні)	89714,38

*Інформація про придбання обладнання (пристроїв, машин, механізмів), орієнтовно необхідного на виконання вимог регуляторного акту, розрахована виходячи з вартості однієї одиниці товару, що вказані на майданчику E-tender системи публічних закупівель ProZorro Державних та комерційних закупівель України (<https://bid.e-tender.biz>) в зв'язку з не отриманням та не наданням зазначеної інформацією від суб'єктів малого підприємництва під час проведених консультацій та зустрічей станом на дату проведення такого обговорення.

Так, в процесі виконання регуляторного акту у суб'єктів малого підприємництва виникає потреба у придбанні наступного обладнання: мотокоса бензинова ручна, для покосу трави, вартість 3 600,00 грн., тачка садово – будівельна одноколісна, вартість 920,00 грн.

Придбання вказаного обладнання є одноразовою дією для суб'єктів малого підприємництва, з тривалим строком експлуатації та не потребує щорічного придбання нового обладнання.

- **Інформація про придбання експлуатаційних та витратних витрат, орієнтовно необхідного на виконання вимог регуляторного акту, розрахована виходячи з вартості однієї одиниці товару, що вказані на майданчику E-tender системи публічних закупівель ProZorro Державних та комерційних закупівель України (<https://bid.e-tender.biz>) в зв'язку з не отриманням та не наданням зазначеної інформацією від суб'єктів малого підприємництва під час проведених консультацій та зустрічей станом на дату проведення такого обговорення. - Так, в процесі виконання регуляторного акту у суб'єктів малого підприємництва виникає потреба у придбанні придбання наступних експлуатаційних та витратних витрат:

- мотокоса бензинова ручна, для покосу трави, вартість 3 600,00 грн.
- тачка садово – будівельна двухколісна, вартість 920,00 грн.
- льодоруб, вартість 105,00 грн.
- граблі, вартість 75,00 грн
- лопата для прибирання снігу, металева, вартість 140,00 грн
- відро оцинковане, вартість 54,00 грн
- урна вулична металева для сміття стаціонарна, вартість 725,00 грн.

Придбання вказаного обладнання є одноразовою дією для суб'єктів малого підприємництва, з тривалим строком експлуатації та не потребує щорічного придбання нового обладнання.

Так, в процесі виконання регуляторного акту у суб'єктів малого підприємництва виникає потреба у придбанні обладнання та матеріалів:

- віник-лемира (мітла для вулиць), вартість 65,00 грн
 - пісок природній як компонент протижелезної суміші, вартість 200,00 грн/0,2 тонни.
- *** Вартість витрат за п'ять років на процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали) розрахована з урахуванням витрат на закупівлю піску щорічно, так як інші витратні та експлуатаційні матеріали є такими, що, мають термін використання в роботі більше ніж 5 років при умові експлуатації згідно рекомендацій виробника (пісок природній як компонент протижелезної суміші 200,00 грн. (за 0,2 т) * 5 років = 1 000,00 грн.)

**** В процесі використання обладнання, орієнтовно необхідного на виконання вимог регуляторного акту виникатиме питання в його технічному обслуговуванні (заміна деталей, ремонт окремих запасних частин, тощо), загальна вартість чого розрахована, виходячи з орієнтовної сукупної вартості одиниці товару мінімально визначеного обладнання, необхідного для виконання вимог регуляторного акту, що підлягає можливій заміні станом на дату підготовки проекту регуляторного акту та аналізу регуляторного впливу орієнтовно становить 540,00 грн. за рік.

Вартість витрат за перший та наступні п'ять років на процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) розраховані з урахуванням витрат, при умові використання обладнання з недотриманням умов його експлуатації згідно рекомендацій виробника та швидкої зношеності обладнання.

***** В разі відмови від придбання орієнтовно необхідного обладнання, необхідного для виконання вимог регуляторного акту - коси для покосу трави, у суб'єктів малого підприємництва може виникнути потреба в залученні кваліфікованих спеціалістів на виконання робіт щодо покосу роси трави та/або виконання робіт щодо розчищення снігу. Так, точна вартість робіт виконання робіт для кожного суб'єкта малого підприємництва є не стабільною та визначається з урахуванням рельєфу, площі території, засміченості ділянки (висоти та густоти трави), але не нижче 80, 00 грн./ 1 сотку.

Точна вартість робіт щодо розчищення снігу для кожного суб'єкта малого підприємництва також є не стабільною та визначається з урахуванням рельєфу, площі території, висоти та густоти снігу), але не нижче 60, 00 грн./ 1 год. розчищення.

Таким чином, мінімальна вартість послуг на виконання вимог регуляторного акту, пов'язаних із наймом додаткового персоналу орієнтовно складатиме 200,00 грн.

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання:

Якушинецька сільська рада

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємництва)	Планові витрати часу на процедуру (год.)	Вартість часу співробітника ОМС відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0,5	15,055	2	829	12480,60
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	1	30,11	1	829	24961,19
камеральні	-	-	-	-	-
вийзні	1	30,11	1	829	24961,19
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0,5	15,055	1	829	6240,30
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0,5	15,055	1	829	6240,30
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (уточнити)	0	0	0	0	0
Разом за рік	X	X	X	X	74883,58
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	374417,9

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

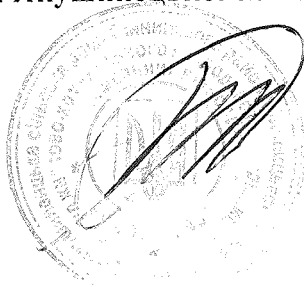
4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання.

№	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	5520311	12613235
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	89714,38	89714,38
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	5610025,38	12702949,38
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	74883,58	374417,9
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	5684908,96	13077367,28

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Під час проведеного обговорення та консультацій були визначені орієнтовні витрати для суб'єктів малого підприємництва внаслідок дії регуляторного акту, за результати яких передбачається, що орієнтовні витрати є обґрунтованими та помірними в зв'язку з чим розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не пропонується.

**Начальник відділу житлово-комунального господарства,
будівництва та земельних відносин Якушинецької сільської ради**

Віталій КОСТЮК

ПРОЕКТ

Додаток
до рішення _____ 8 скликання
Якушинецької сільської ради
від _____ 2021 р.

ПРАВИЛА благоустрою території Якушинецької громади

З М І С Т

СТОР.

РОЗДІЛ I. Загальні положення.....	3
РОЗДІЛ 2. Порядок здійснення благоустрою та утримання території	14
2.1. Загальні вимоги.....	14
2.2. Парки, рекреаційні зони, сади, зони зелених насаджень, сквери, майданчики для дозвілля та відпочинку.....	15
2.3. Майданчики для дозвілля та відпочинку та спортивні споруди.	16
2.4. Зони відпочинку (пляжі).....	16
2.5. Лікувально-профілактичні заклади	17
2.6. Кладовища.....	18
2.7. Пам'ятки культурної спадщини.....	19
2.8. Дороги, вулиці (провулки, узвози, проїзди).....	20
2.9. Вуличне освітлення, декоративне підсвічування.....	22
2.10. Технічні засоби регулювання дорожнього руху.....	24
2.11. Автостоянки, місця паркування транспорту.....	24
2.12. Ринки.....	24
2.13. Ярмарки та майданчики сезонної торгівлі.....	25
2.14. Виставки, святкові, розважальні та інші масові заходи	25
2.15. Будинки та споруди.....	26
2.16. Дотримання тиші в громадських місцях.....	27
2.17. Будівництво, земляні, монтажні, ремонтні та інші роботи.....	29
2.18. Тварини.....	31
2.19. Тимчасове погіршення благоустрою.....	33
РОЗДІЛ III. Вимоги до впорядкування територій підприємств, установ, організацій у сфері благоустрою	37
РОЗДІЛ IV. Вимоги до утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою – територіях загального користування.....	39

РОЗДІЛ V. Вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту територій.....	41
РОЗДІЛ VI. Вимоги до санітарного очищення території.....	42
6.1. Розмежування зон прибирання.....	43
6.2. Заходи по прибиранню.....	44
6.3. Вимоги щодо поводження з відходами.....	46
РОЗДІЛ VII. Порядок розміщення малих архітектурних форм.....	49
7.1. Малі архітектурні форми для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадочних комплексів.....	50
7.2. Малі архітектурні форми некомерційного призначення, садові лави, покажчики найменування вулиць, будинкових номерних знаків, меморіальних дощок тощо.....	50
7.3. Зовнішня реклама.....	50
РОЗДІЛ 8. Права, обов'язки та відповідальність у сфері благоустрою.....	52
8.1. Громадяни у сфері благоустрою мають право.....	52
8.2. Громадяни у сфері благоустрою зобов'язані.....	53
8.3. Підприємства, установи, організації, фізичні особи — підприємці у сфері благоустрою мають право.....	53
8.4. Підприємства, установи, організації, фізичні особи – підприємці в сфері благоустрою зобов'язані.....	54
РОЗДІЛ 9. Заборони, обмеження.....	55
9.1. На об'єктах благоустрою забороняється.....	55
9.2. Обмеження (обтяження) використання земельних ділянок.....	61
РОЗДІЛ 10. Контроль у сфері благоустрою території	62
РОЗДІЛ 11. Відповідальність за порушення Правил благоустрою.....	64

РОЗДІЛ І.

Загальні положення

Ці правила установлюють вимоги щодо благоустрою території Якушинецької громади (далі - Правила).

Правила розроблені у відповідності до Типових правил благоустрою територій населеного пункту, які затверджені наказом Міністерства регіонального

розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 27.11.2017 №310, законів України «Про благоустрій населених пунктів», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про органи самоорганізації населення», інших нормативно-правових актів, які спрямовані на створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини.

1.1. Правила є обов'язковими для виконання на території Якушинецької громади всіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності та підпорядкування, органами самоорганізації населення, а також громадянами, у тому числі іноземцями та особами без громадянства.

1.2. Фінансування заходів з благоустрою здійснюється відповідно до статті 36 Закону України «Про благоустрій населених пунктів». Участь юридичних та фізичних осіб, суб'єктів підприємництва у фінансуванні заходів з благоустрою здійснюється відповідно до статті 37 Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

1.3. Сільська рада забезпечує вільний доступ населення, юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців до цих Правил. Правила є відкритими та доступними.

1.4. Благоустрій передбачає:

- розроблення і здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання території в належному стані, її санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, а також природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів;

- організацію належного утримання та раціонального використання території, будівель, інженерних споруд, об'єктів рекреаційного, природоохоронного, оздоровчого історико-культурного та іншого призначення.

1.5. Система благоустрою включає:

- 1) управління у сфері благоустрою;
- 2) визначення суб'єктів та об'єктів;
- 3) організацію благоустрою;
- 4) стандартизацію та нормування;
- 5) фінансове забезпечення;
- 6) здійснення контролю;
- 7) встановлення відповідальності за порушення законодавства у сфері благоустрою.

1.6. Організацію благоустрою забезпечують органи місцевого самоврядування відповідно до повноважень, встановлених законодавством України.

1.7. Благоустрій здійснюється в **обов'язковому порядку** на всій території громади.

1.8. Правила забезпечують державні, громадські та приватні інтереси.

1.9. Правила містять загальнообов'язкові норми, за порушення яких винні особи притягуються до відповідальності, встановленої законодавством України.

1.10. Графічна частина Правил розробляється на замовлення виконавчого комітету сільської ради та приймається окремо.

1.11. Об'єкти благоустрою та їх використання.

1.11.1. До об'єктів благоустрою належать:

- 1) Території загального користування:
 - а) парки, рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики;
 - б) території пам'яток культурної спадщини;
 - в) майдани, площі, вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки;
 - г) місця відпочинку (пляжі);
 - д) кладовища;
 - е) інші території загального користування;
- 2) прибудинкові території;
- 3) території будівель та споруд інженерного захисту;
- 4) території підприємств, установ, організацій;
- 5) присадибні ділянки;
- 6) прилеглі території.

До об'єктів благоустрою можуть належати також інші території.

1.11.2. Об'єкти благоустрою використовуються відповідно до їх функціонального призначення для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони з урахуванням вимог цих Правил, місцевих правил забудови, інших вимог, передбачених законодавством.

1.12. Елементи благоустрою:

- 1) покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алей, тротуарів, пішохідних зон, доріжок відповідно до діючих норм і стандартів;
- 2) зелені насадження, у тому числі снігозахисні та протиерозійні, уздовж вулиць і доріг, у парках, скверах, на алеях, у садах, інших об'єктах благоустрою загального користування, санітарно-захисних зонах, на прибудинкових та інших територіях;
- 3) будинки та споруди, їх фасади;
- 4) будівлі та споруди системи збирання і вивезення відходів;
- 5) будівлі та споруди системи інженерного захисту території, санітарні споруди;
- 6) комплекси та об'єкти монументального мистецтва;
- 7) спортивні споруди;
- 8) обладнання місць для зупинки маршрутних транспортних засобів;
- 9) обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку;
- 10) технічні засоби регулювання дорожнього руху, у тому числі дорожні знаки, знаки місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, переходів, покажчики найменування вулиць, будинкові номерні знаки;
- 11) засоби та обладнання зовнішньої реклами;
- 12) ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки для декоративного підсвічування будинків і пам'ятників;
- 13) малі архітектурні форми для підприємницької діяльності;
- 14) малі архітектурні форми некомерційного призначення;
- 15) шлагбауми та інші огороження, що встановлюються з метою обмеження проїзду або контролю за переміщенням транспортних засобів;

- 16)урни, контейнери для сміття, сміттєзбірники;
- 17)садові лави;
- 18)вуличні годинники, меморіальні дошки;
- 19)громадські вбиральні;
- 20)інші елементи, визначені нормативно-правовими актами.

1.13. Визначення термінів.

1. Автомобільна дорога, вулиця (дорога) — частина території, в тому числі в населеному пункті, призначена для руху транспортних засобів і пішоходів, з усіма розташованими на ній спорудами та засобами організації дорожнього руху, обмежена по ширині зовнішнім краєм тротуарів чи краєм смуги відводу, яка забезпечує внутрішньодержавні та міжнародні перевезення пасажирів і вантажів, з'єднує населені пункти та окремі об'єкти і є складовою частиною єдиної транспортної системи держави.

2. Автомобільний транспортний засіб - колісний транспортний засіб (автобус, вантажний та легковий автомобіль, причіп, напівпричіп), який використовується для перевезення пасажирів, вантажів або виконання спеціальних робочих функцій.

3. Балансоутримувач - власник або особа, яка за договором або відповідним актом утримує об'єкти або елементи благоустрою, здійснює розрахунки коштів, необхідних для своєчасного проведення капітального і поточного ремонтів та утримання.

4. Балансоутримувач будинку, споруди, житлового комплексу або комплексу будинків і споруд - особа, яка утримує на балансі відповідне майно, а також веде бухгалтерську, статистичну та іншу передбачену законодавством звітність, здійснює розрахунки коштів, необхідних для своєчасного проведення капітального і поточного ремонтів та утримання, а також забезпечує управління цим майном і несе відповідальність за його експлуатацію згідно з законом.

5. Безхазяйні відходи - такі щодо яких не встановлено власника або власник яких невідомий.

6. Благоустрій - комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращення мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля.

7. Вертикальне озеленення - елементи озеленення фасадів будівель, паркових споруд, спеціальних ажурних споруд, вертикальних стін та інших об'єктів з використанням деревовидних ліан та інших витких рослин.

8. Виробник відходів - фізична або юридична особа, діяльність якої призводить до утворення відходів.

9. Вигрібна яма (вигріб) - інженерна споруда у вигляді обгородженого гідроізоляційним матеріалом поглиблення в землі, призначена для збирання та зберігання рідких відходів.

10. Відновна вартість зелених насаджень - це вартість, яка визначає їхню цінність, включаючи витрати на відновлення.

11. Відповідальні посадові особи - посадові особи суб'єктів господарювання.

12. Відходи - будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і від яких їх власник позбувається або має намір чи повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення;

- **утилізація відходів** - використання відходів як вторинних матеріальних чи енергетичних ресурсів;

- **видалення відходів** - здійснення операцій з відходами, що не призводять до їх утилізації;

- **оброблення (перероблення) відходів** - здійснення будь-яких технологічних операцій, пов'язаних із зміною фізичних, хімічних чи біологічних властивостей відходів, з метою підготовки їх до екологічно безпечного зберігання, перевезення, утилізації чи видалення;

13. Власник відходів - фізична або юридична особа, яка відповідно до закону володіє, користується і розпоряджається відходами.

14. Власник приміщення, будинку, споруди, житлового комплексу або комплексу будинків і споруд - юридична або фізична особа, якій належить зареєстроване у встановленому законом порядку право володіння, користування та розпоряджання приміщенням, будинком, спорудою, житловим комплексом або комплексом будинків і споруд.

15. Власники земельних ділянок - це підприємства, організації, установи, інші суб'єкти підприємницької діяльності, громадяни, територіальна громада чи держава, які володіють, користуються та розпоряджаються належною їм земельною ділянкою.

16. Власність – це економічна категорія, яка є проявом суспільних відносин з приводу привласнення матеріальних благ.

17. Вулиця - автомобільна дорога, призначена для руху транспорту і пішоходів, прокладання наземних і підземних інженерних мереж у межах населених пунктів.

18. Вуличні насадження - озеленена територія вздовж вулиць населених пунктів.

19. Вулично-дорожня мережа - призначена для руху транспортних засобів і пішоходів мережа вулиць, доріг загального користування, внутрішньо-квартальних та інших проїздів, тротуарів, пішохідних і велосипедних доріжок, а також набережні, майдани, площі, вуличні автомобільні стоянки з інженерними та допоміжними спорудами, технічними засобами організації дорожнього руху.

20. Газон - певна ділянка однорідної території зі штучним дерновим покривом, який створюється посівом і вирощуванням дерноутворювальних трав (переважно багаторічних) для декоративних, спортивних, ґрунтозахисних або інших цілей.

21. Джерело викиду - об'єкт (підприємство, цех, агрегат, установка, транспортний засіб тощо) з якого надходить в атмосферне повітря забруднююча речовина або суміш таких речовин.

22. Дорожнє покриття - укріплені верхні шари дороги, що сприймають навантаження від транспортних засобів.

23. Житлово-комунальні послуги - результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та перебування осіб у жилих і нежилих приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил.

24. Забруднення атмосферного повітря - змінення складу і властивостей атмосферного повітря в результаті надходження або утворення в ньому фізичних, біологічних факторів і (або) хімічних сполук, що можуть несприятливо впливати на здоров'я людини та стан навколишнього природного середовища.

25. Закріплена територія - територія, яка закріплена за юридичною чи фізичною особою або фізичною особою-підприємцем рішенням органу місцевого самоврядування.

26. Замовник будівельних робіт - особа, що укладає договори на проектування та проведення будівельних робіт, контролює виконання договірних зобов'язань, здійснює інші функції відповідно до чинного законодавства.

27. Заходи з благоустрою - роботи щодо відновлення, належного утримання та раціонального використання територій, охорони та організації упорядкування об'єктів благоустрою з урахуванням особливостей їх використання.

28. Зберігання відходів - тимчасове розміщення відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах (до їх утилізації чи видалення).

29. Збирання відходів - діяльність, пов'язана з вилученням, накопиченням і розміщенням відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах, включаючи сортування відходів з метою подальшої утилізації чи видалення.

30. Зелене будівництво - комплекс робіт щодо створення нових зелених насаджень і реконструкції наявних.

31. Зелені насадження – це дерева, чагарники, квітки та трав'яна рослинність природного і штучного походження на визначеній території населеного пункту.

32. Зелені насадження загального користування - зелені насадження, які розташовані на території парків, спеціалізованих парків, парків культури та відпочинку; на територіях садів житлових районів, міжквартальних або при групі житлових будинків; скверів, насадження на схилах, набережних, лісопарків тощо, які мають вільний доступ для відпочинку.

33. Зелені насадження обмеженого користування - насадження на територіях громадських і житлових будинків, шкіл, дитячих установ, навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, промислових підприємств і складських зон, санаторіїв, культурно-освітніх і спортивно-оздоровчих установ та інші.

34. Зелені насадження спеціального призначення - насадження транспортних магістралей і вулиць, санітарно-захисних зон довкола промислових підприємств, виставок, кладовищ і крематоріїв, ліній електропередач високої напруги, лісомеліоративні, водоохоронні, вітрозахисні, протиерозійні насадження розсадників, квітникарських господарств, пришляхові насадження.

- 35. Квітник** - ділянка геометричної або довільної форми з посадженими одно-, дво- або багаторічними квітковими рослинами.
- 36. Кладовище** - відведена в установленому законом порядку земельна ділянка з облаштованими могилами та/або побудованими крематоріями, колумбаріями чи іншими будівлями та спорудами, призначеними для організації поховання та утримання місць поховань.
- 37. Клумби** - квітники правильної геометричної форми у вигляді кола, квадрата, прямокутника, овалу, трикутника тощо.
- 38. Контейнер для зберігання побутових відходів** - збірник для накопичення побутових відходів.
- 39. Комплексна зелена зона** - сукупність насаджень, межі якої наносяться на картографічні матеріали органами архітектури (на генеральні плани, схеми та проекти районного планування), лісогосподарськими органами (на плани лісонасаджень), органами самоврядування.
- 40. Комунальні послуги** - результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, водовідведенням, газо- та електропостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому чинним законодавством.
- 41. Користувачі дорожніх об'єктів** - учасники дорожнього руху, власники та користувачі земельних ділянок, які знаходяться в межах «червоних ліній» вулиць і доріг, а також власники (користувачі) малих архітектурних форм для провадження підприємницької діяльності, рекламних засобів та інженерних комунікацій і споруд, розташованих у зазначених межах.
- 42. Користувачі земельних ділянок** - фізичні чи юридичні особи, які взяли земельну ділянку в довгострокову оренду або користування ними.
- 43. Ландшафт** - природний територіальний комплекс, ділянка земної поверхні, обмежена природними рубежами, у межах якої природні компоненти (рельєф, ґрунт, рослинність, водойми, клімат, тваринний світ), а також штучні або антропогенні (забудова, дороги, сільгоспугіддя тощо), перебувають у взаємодії і пристосовуванні один до одного.
- 44. Лісопарк** - лісовий масив з елементами паркового благоустрою для масового відпочинку населення.
- 45. Майданчик для відпочинку** - об'єкт благоустрою, на якому здійснюється короточасний відпочинок мешканців житлових масивів.
- 46. Майданчик сезонної торгівлі** - об'єкт благоустрою, на якому надаються в тимчасове користування місця для продажу товарів та надання послуг сезонного характеру.
- 47. Мала архітектурна форма для провадження підприємницької діяльності** - це невелика (площею до **30 кв. метрів**) споруда торговельно-побутового призначення, яка виготовляється з полегшених конструкцій і встановлюється тимчасово без спорудження фундаменту.
- 48. Мала архітектурна форма некомерційного призначення** — штучний архітектурно-об'ємний елемент (бесідки, ротонди, перголи, трельяжі, арки, павільйони, знаки та ін.).

49. Механізоване прибирання - прибирання території із застосуванням поливомийних, підмітально - прибиральних, снігоприбиральних та інших машин і механізмів.

50. Місце для організації ярмарку - об'єкт благоустрою з визначенням меж земельної ділянки в натурі, яка використовується для проведення ярмарків та/або улаштування майданчиків сезонної торгівлі.

51. Набережна - озеленена та благоустроєна транспортна та пішохідна магістраль уздовж берега річки або водоймища.

52. Норма озеленення - площа озелених територій загального користування, яка припадає на одного жителя.

53. Неутилізована складова побутових відходів - фракція побутових відходів, що утворилася після сортування і не може бути використана в якості вторинної сировини.

54. Об'єкт культурної спадщини - визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їх частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти, інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність.

55. Об'єкт озеленення - територія, призначена для озеленення, на якій передбачається реконструкція і проведення капітального або поточного ремонтів об'єктів зеленого фонду.

56. Об'єкти благоустрою - сукупність усіх територій, що складаються з окремих територій (їх частин) різного цільового призначення.

57. Об'єкти поводження з відходами - місця чи об'єкти, що використовуються для збирання, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів.

58. Озеленені території - ділянки землі, на яких розміщена рослинність природного чи штучного походження (садово-паркові комплекси та об'єкти зеленого будівництва).

59. Озеленення населених місць - комплекс робіт зі створення і використання зелених насаджень у населених пунктах, або інакше, система зелених насаджень населених пунктів.

60. Охорона зелених насаджень - система адміністративно-правових, організаційно-господарських, економічних, архітектурно-планувальних і агротехнічних заходів, спрямованих на збереження, відновлення або покращення виконання зеленими насадженнями відповідних функцій.

61. Пам'ятка - об'єкт культурної спадщини, який занесений до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

62. Парк - самостійний архітектурно-організаційний комплекс площею понад **2 га**, який виконує санітарно-гігієнічні функції та призначений для короткочасного відпочинку населення.

63. Підприємства, організації, установи, фізичні особи-підприємці - суб'єкт права, здатний від власного імені набувати права і обов'язки, за умови реєстрації у встановленому законом порядку.

64. Перевезення відходів - транспортування відходів від місць їх утворення або зберігання до місць чи об'єктів оброблення, утилізації чи видалення.

65. Планово-подвірна система збирання побутових відходів - система, за якою зібрані в контейнери або сміттєприймальні камери будинків побутові відходи вивозять сміттєвозами в пункти знешкодження.

66. Планово-поквартирна система збирання побутових відходів - система, яка не передбачає наявності контейнерів, коли побутові відходи завантажуються у сміттєвоз, що прибуває за графіком.

67. Планово-регулярна система санітарного очищення - система санітарного очищення, що передбачає регулярне перевезення побутових відходів з населених місць до місць їх оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження чи захоронення за затвердженими графіками, у терміни, визначені санітарними нормами.

68. Побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення.

69. Поводження з відходами - дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцем їх видалення.

70. Помії - рідкі відходи, що утворюються під час прання, умивання, миття посуду та прибирання приміщень, приготування їжі та можуть містити залишки твердих відходів (поліетилен, папір, ганчір'я тощо).

71. Послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення побутових відходів.

72. Пошкодження зелених насаджень - надання шкоди кореневій системі, стовбуру, кроні, гілкам деревно-чагарникових порід, а також газонам, квітникам, але яка не припинила їх росту.

73. Прибудинкова територія - територія навколо багатоквартирного будинку, призначена для його обслуговування.

74. Прилегла територія - територія, яка межує з територією, закріпленою за юридичною чи фізичною особою, суб'єктом господарювання по периметру огорожі, споруди, яка обмежена краєм проїзної частини вулиці чи цими Правилами.

75. Присадибна земельна ділянка - земельна ділянка (обмежена, забезпечена виїздом на вулицю), на якій розміщені житловий будинок, господарські будівлі та споруди, сад, город тощо. За правовим статусом до неї відноситься земельна ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку.

76. Прибирання територій - санітарне очищення елементів благоустрою (покриття вулично-дорожньої мережі, зелені насадження, малі архітектурні форми тощо), що знаходяться на територіях населених місць, збирання та перевезення у встановлені місця відходів, вуличного змету, листя, гілля, снігу, льоду тощо.

77. Проїзна частина - частина автомобільної дороги, безпосередньо призначена для руху транспортних засобів.

78. Рабатки - квітники у вигляді вузької смуги завширшки 0,6-3 м, які влаштовують уздовж доріжок і фасадів будинків, навколо пам'ятників, партерів тощо.

79. Реклама - інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі та в будь-який спосіб і призначена сформулювати або підтримати обізнаність споживачів реклами та їх інтерес щодо таких особи чи товару.

80. Рекламні засоби - засоби, що використовуються для доведення реклами до її споживача.

81. Рекламні засоби (з обладнанням) - це елементи благоустрою населених пунктів, які використовуються для розміщення зовнішньої реклами.

82. Рекламодавець - особа, яка є замовником реклами для її виробництва та/або розповсюдження.

83. Реконструкція будинків та споруд, їх фасадів - комплекс будівельних робіт, пов'язаних із зміною техніко-економічних показників або використання об'єкта за новим призначенням у межах існуючих будівельних габаритів.

84. Рекреаційна зона - спеціально виділена генеральним планом і організована територія в населених пунктах і зеленій зоні, призначена для відпочинку населення.

85. Ремонт – комплекс операцій з відновлення стану об'єкта та (або) збільшення його довговічності.

86. Ремонт будинків та споруд:

а) **поточний** - комплекс ремонтно-будівельних робіт та організаційно-технічних заходів, спрямованих на приведення у справний стан зношених конструкцій будівлі, систем інженерного обладнання, відновлення експлуатаційних характеристик будівлі і не пов'язаних зі зміною її техніко-економічних показників;

б) **капітальний** - комплекс ремонтно-будівельних робіт, пов'язаних з відновленням або покращенням експлуатаційних показників із заміною або відновленням несучих або огорожувальних конструкцій та інженерного обладнання без зміни будівельних габаритів об'єкта та його техніко-економічних показників.

87. Рідкі відходи - побутові відходи, що утворюються у будинку за відсутності централізованого водопостачання та каналізації і зберігаються у вигрібних ямах.

88. Розповсюджувач реклами - особа, яка здійснює розповсюдження реклами.

89. Ручне прибирання - прибирання на відповідній території вручну шляхом збирання випадкового сміття, підмітання мітлою, прибирання сміття, снігу, льоду лопатою, видалення їх за допомогою інших засобів.

90. Сади - упорядковані масиви зелених насаджень площею від **2 до 6 га**, призначені для короткочасного відпочинку населення.

91. Санітарне очищення населених місць (санітарне очищення) - комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, що утворилися в населених місцях, а також прибирання територій з метою запобігання шкідливого впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини та майбутніх поколінь.

92. Санітарно-захисна зона - озеленена територія спеціального призначення, яка розділяє (відокремлює) заселену частину населених пунктів від промислових підприємств.

93. Сквер - упорядкована й озеленена ділянка площею від **0,02 га до 2,0 га**, яка є елементом архітектурно-художнього оформлення населених місць, призначена для короткочасного відпочинку населення.

94. Сортуння відходів - механічний розподіл відходів за їх фізико-хімічними властивостями, технічними складовими, товарними показниками тощо з метою підготовки відходів до їх утилізації чи видалення.

95. Споживач - фізична чи юридична особа, яка отримує або має намір отримати житлово-комунальну послугу.

96. Спортивні споруди - окремі будівлі і комплекси споруд, призначені для оздоровчих та навчально-тренувальних занять, а також змагань з різних видів спорту.

97. Стійкість зелених насаджень - здатність насаджень зберігати характер функціонування в умовах дії як антропогенних факторів, так і природних негативних факторів.

98. Ступінь озеленення - відношення площі озелених територій до загальної площі населених пунктів, одиниці його адміністративного ділення або окремої функціональної території, розрахована у відсотках.

99. Суб'єкт господарювання - зареєстрована в установленому чинним законодавством порядку юридична особа незалежно від її організаційно-правової форми та форми власності, яка проводить господарську діяльність, крім органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності.

100. Суб'єктами у сфері благоустрою є органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, органи самоорганізації населення, суб'єкти підприємництва, громадяни.

101. Схема санітарного очищення - документ, у якому містяться графічні та текстові матеріали щодо черговості здійснення заходів та обсягів робіт з санітарного очищення, систем і методів збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, необхідної кількості сміттєвозів, механізмів, устаткування та

інвентарю, доцільності проектування, будівництва, реконструкції чи розширення об'єктів поводження з відходами, їх основні параметри і розміщення, орієнтовані капіталовкладення на будівництво і придбання технічних засобів.

102. Тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням.

103. Територія - сукупність земельних ділянок, які використовуються для розміщення об'єктів загального користування: парків, скверів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, шляхів, площ, майданів, набережних, прибудинкових територій, пляжів, кладовищ, рекреаційних, оздоровчих, навчальних, спортивних, історико-культурних об'єктів, об'єктів промисловості, комунально-складських тощо.

104. Територія прибирання - територія на якій проведений комплекс заходів щодо збору, вивезення сміття та складається з території суб'єкта господарювання, закріпленої території та прилеглої території.

105. Територія суб'єкта господарювання — це територія в межах виділеної земельної ділянки, яка знаходиться у власності або в користуванні фізичних чи юридичних осіб.

106. Транспортний засіб спеціального призначення - транспортний засіб, який призначений для перевезення певних категорій пасажирів чи вантажів (автобус для перевезення дітей, інвалідів, пасажирів певних професій, самоскид, цистерна, сідельний тягач, фургон, швидка медична допомога, автомобіль інкасації, ритуальний автомобіль тощо)

107. Транспортний засіб спеціалізованого призначення - транспортний засіб, який має спеціальне обладнання (таксі, броньований, обладнаний спеціальними світловими і звуковими сигнальними пристроями тощо), призначений для виконання спеціальних робочих функцій (для аварійного ремонту, автокран, пожежний, авто бетономішалка, вишка розвідувальна чи бурова на автомобілі, для транспортування сміття та інших відходів, технічна допомога, автомобіль прибиральний, автомобіль-майстерня, радіологічна майстерня, автомобіль для пересувних телевізійних і звукових станцій тощо).

108. Тротуар (хідник) — елемент вулиці, призначений для руху пішоходів, який прилягає до проїзної частини, або відокремлений від неї газоном.

109. Угода (договір) — дії громадян і організацій, спрямовані на встановлення, зміну або припинення цивільних прав або обов'язків. Допускаються різні форми угод (договорів): словами (усно), письмовим актом, поведінкою особи.

110. Урочище - природно-територіальний комплекс, який складається із закономірного просторового поєднання.

111. Утримання будинків і прибудинкових територій - господарська діяльність, спрямована на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації та/або ремонту жилих та нежилых приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них (прибудинкової) території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно з чинним законодавством.

112. Утримання в належному стані території - використання її за призначенням відповідно до генеральних планів населених пунктів, іншої

містобудівної документації, місцевих Правил забудови, графічної частини Правил та цих Правил в цілому, а також санітарне очищення території, її озеленення, збереження та відновлення об'єктів благоустрою.

113. Утримання зелених насаджень - дотримання режиму їх використання з проведенням агротехнічних заходів, що сприяють нормальному росту.

114. Фасад - обмежена поверхня архітектурного об'єкта (частіше вертикальна) з боку вулиці та/або головного входу.

115. Фізична особа - термін, що використовується для позначення людини (громадянина) як учасника правових відносин.

116. Червоні лінії — визначені в містобудівній документації відносно пунктів геодезичної мережі межі існуючих та запроектованих вулиць, доріг, майданів, які відмежовують території мікрорайонів, кварталів та території іншого призначення.

117. Ярмарок - захід, під час якого надаються у встановленому порядку в тимчасове користування місця для здійснення торговельної діяльності, надання побутових послуг та послуг громадського харчування з метою створення для продавців і покупців товарів та послуг належних умов.

118. Інші терміни використовуються у значеннях, визначених законами України „Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”, „Про благоустрій населених пунктів”, „Про відходи”, „Про житлово-комунальні послуги” та іншими актами законодавства.

РОЗДІЛ 2.

Порядок здійснення благоустрою та утримання території

2.1. Загальні вимоги.

1) Органи місцевого самоврядування в межах повноважень визначають на конкурсних засадах, відповідно до закону, балансоутримувачів об'єктів благоустрою комунальної власності. Балансоутримувач забезпечує утримання у належному стані та своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або може на конкурсних або договірних засадах залучати для цього інші підприємства, установи, організації. Утримання здійснюється відповідно до умов цих Правил, чинних будівельних, санітарних та інших норм та правил.

2) Балансоутримувача об'єктів благоустрою, які перебувають у приватній власності, визначають їх власники.

3) Утримання присадибної ділянки, прилеглої до неї території, на якій розміщені житлові будинки, господарські споруди, що в порядку, визначеному чинним законодавством, взяті на облік або передані в комунальну власність як безхазяйні, проводиться уповноваженою особою сільської ради.

4) Межі та режим використання закріпленої за підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності території визначають органи місцевого самоврядування.

5) Балансоутримувач об'єкта благоустрою здійснює заходи по облаштуванню об'єкта пандусом, зручним для його використання, спеціальними сходами, звуковими пристроями для громадян з обмеженими фізичними можливостями.

6) Власник об'єкта благоустрою за поданням його балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Балансоутримувач об'єкта благоустрою несе відповідальність за виконання затверджених заходів.

7) На території об'єкта благоустрою відповідно до затвердженої містобудівної документації можуть бути розташовані будівлі та споруди торгового, соціально-культурного, спортивного та іншого призначення **виключно** за умови отримання всіх необхідних погоджень та дозвільних документів. Власники будівель та споруд **зобов'язані** забезпечити належне утримання наданої їм у встановленому порядку земельної ділянки, а також на умовах договору укладеного з балансоутримувачем, забезпечувати належне утримання прилеглої території та/або брати пайову участь в утриманні об'єкта благоустрою.

8) **Порядок розподілу обов'язків між підприємствами, організаціями, установами, фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності, громадянами щодо організації робіт по утриманню належних їм, закріплених та прилеглих територій у належному санітарно-технічному стані базується на тому, що кожна особа зобов'язана утримувати у належному стані територію, право користування якою їй надано чинним законодавством, або обов'язок по утриманню якої закріплено відповідним документом. Утримання може здійснюватися спільно на підставі договору відповідної форми.**

9) У разі доручення утримання об'єктів та елементів благоустрою третім особам на підставі відповідних договорів або розпорядчих актів, воно повинно здійснюватися з додержанням вимог та умов цих Правил.

2.2. Парки, рекреаційні зони, сади, зони зелених насаджень, сквери, майданчики для дозвілля та відпочинку.

Благоустрій та утримання у належному стані парків, рекреаційних зон, садів, скверів і розташованих на їхніх територіях майданчиків для дозвілля здійснюється з дотриманням вимог Законів України «Про благоустрій населених пунктів», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про оцінку впливу на довкілля», а також Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 квітня 2006 року № 105.

1) Благоустрій та утримання у належному стані вказаних територій **включає**:

- санітарне очищення: прибирання сміття, відходів, листя, гілля; встановлення урн на відстані не більше **100 метрів** одна від одної вздовж алей та їх очищення (по мірі накопичення, але не рідше одного **разу на добу**) їх миття та фарбування, встановлення сміттєзбірних майданчиків (майданчиків для тимчасового накопичення відходів), укладення договорів на вивіз сміття;

- освітлення території;

- озеленення, збереження існуючих зелених насаджень;

- відновлення території у міжсезонний період, після стихійних природних явищ, аварій, в інших випадках;

- утримання у належному санітарному, технічному та естетичному стані, належних балансоутримувачу будівель, споруд, конструкцій що розташовані на території парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів і

майданчиків для дозвілля та відпочинку відповідно до вимог чинного законодавства;

- встановлення та утримання у належному санітарному, технічному та естетичному стані обладнання, приладів освітлення, садових лав, таблиць планів території, меморіальних дощок, пам'ятників та інших елементів благоустрою;

- забезпечення безпечних умов перебування, дозвілля та відпочинку громадян;

- забезпечення належної роботи атракціонів, обладнання майданчиків з дотриманням техніки безпеки для дозвілля та відпочинку.

2) Збір листя на території парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів здійснюється тільки на алеях, доріжках, майданчиках для відпочинку, партерних газонах, галявинах, квітниках. Зібране листя вивозиться на спеціально відведені місця.

3) Утримання в належному стані зелених насаджень парків, садів, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку **включає** догляд, обрізання, знесення, висадку зелених насаджень (квітів, дерев, кущів, трави, інших насаджень), що здійснюється відповідно до Правил утримання зелених насаджень, інших нормативно-правових актів.

4) Заборонено висаджування високорослих дерев на прилеглих територіях без дозволу балансоутримувачів.

2.3. Майданчики для дозвілля та відпочинку та спортивні споруди.

1) Майданчики для дозвілля та відпочинку повинні бути безпечними для життя та здоров'я громадян, наявне обладнання, спортивні, розважальні та інші споруди, інші елементи благоустрою повинні підтримуватися у належному санітарному, технічному та естетичному стані, своєчасно очищатися від бруду, сміття, снігу, льоду тощо.

2) Обладнання дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку та інших майданчиків регулярно (не рідше **1 разу** на рік) обстежуються з складанням відповідного акту, своєчасно ремонтуються, **щорічно фарбується**. Для навчальних закладів обстеження проводиться перед початком навчального року, для віх інших – навесні.

3) Адміністрація фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд та організатор спортивного заходу або занять фізичною культурою забезпечують належне обладнання місць проведення фізкультурно-спортивних занять і змагань відповідно до правил їх проведення, вимог техніки безпеки, санітарно-гігієнічних, екологічних та інших державних вимог і несуть відповідальність, встановлену чинним законодавством, за шкоду, заподіяну здоров'ю глядачів та осіб, які займаються в них фізичною культурою і спортом.

4) Нормативи мінімальної забезпеченості основними фізкультурно-оздоровчими і спортивними спорудами жилих районів, а також підприємств, установ і організацій всіх форм власності визначаються центральними органами виконавчої влади з фізичної культури і спорту, архітектури та будівництва.

2.4. Зони відпочинку (пляжі).

1) Території зон відпочинку(пляжів) повинні бути обладнані приладами освітлення. Кількість та потужність освітлювальних засобів повинна забезпечувати

достатнє освітлення для забезпечення безпечного перебування на території пляжів у вечірні та нічні часи громадян.

2) Утримання територій пляжів (зон відпочинку) **включає** санітарне очищення, очищення дна акваторії, вживання заходів щодо запобігання забрудненню річок та водоймищ, охорону зелених насаджень, огороження відповідної території.

3) Особи, які утримують пляжі забезпечують:

- встановлення та належний санітарно-технічний стан вбиральні. Відстань між туалетом до місця купання повинна бути не менше **50 м** и не більше **200 м**;

- встановлення урн, контейнерів для сміття, які необхідно очищувати по мірі наповнення. Урни необхідно розміщувати на відстані **3-5 метрів** від смуги зелених насаджень і не менш за **10 метрів** від краю води з розрахунку не менш однієї урни на **800 кв. метрів** території пляжу. Відстань між урнами не повинна перевищувати **50 метрів**. Контейнери для сміття встановлюються з розрахунку один контейнер на **3500 кв. метрів** території пляжу;

- наявність та належний технічний стан лавок для відпочинку, наявність дитячих майданчиків, належний санітарний стан території пляжу (зони відпочинку), проводять основне прибирання берегу, роздягалень, туалетів, зеленої зони щоденно до **8 години** ранку, **2 рази** вдень відповідно графіку проводиться патрульне прибирання;

- встановлення відкритих та закритих роздягалень, павільйонів для роздягання, гардеробів. Їх слід мити щодня із застосуванням миючих та дезінфікуючих засобів, дозволених МОЗ для використання в цій сфері.

4) Особи, які утримують пляжі, зобов'язані укладати договори про вивезення, утилізацію побутового сміття та вторинної сировини.

5) На пляжах повинні бути організовані медичні пункти та рятувальні станції.

6) Об'єкти обслуговування населення, що розташовуються на пляжах повинні бути забезпечені централізованим водопостачанням та водовідведенням. У разі відсутності централізованих інженерних мереж необхідно облаштовувати локальні споруди водопостачання та очисні споруди водовідведення відповідно до вимог санітарного законодавства та розміщувати їх поза межами прибережної захисної смуги річок і водойм та пляжної зони.

7) Відвід використаної води дозволяється в проточні водойми на відстані не менше **100 метрів** нижче по течії річки від границі пляжу.

8) Розташування на територіях пляжів торгових лотків, палаток, наметів, холодильного та іншого обладнання, облаштування будь-яких інших торгових точок для продажу морозива, безалкогольних напоїв, інших продовольчих та непродовольчих товарів допускається виключно при наявності відповідних погоджень органів державного санітарно-епідеміологічного нагляду та виконавчого органу сільської ради.

9) Забезпечення безперешкодного доступу до водних об'єктів загального користування.

2.5. Лікувально-профілактичні заклади.

Благоустрій територій оздоровчих закладів здійснюється із дотриманням вимог Державних санітарних правил розміщення, улаштування та експлуатації

оздоровчих закладів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 року № 172.

1) Небезпечні відходи закладів підлягають захороненню та знешкодженню на спеціально відведених місцях чи об'єктах та потребують спеціальних методів і засобів поводження з ними, погоджених центральним органом виконавчої влади у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

2) Збирати та зберігати небезпечні відходи лікувально-профілактичних закладів необхідно в герметичних збірниках з щільно прилягаючими кришками. Забороняється перевозити небезпечні відходи лікувально-профілактичних закладів на полігони побутових відходів.

3) Режим і спосіб прибирання території з твердим покриттям залежать від специфіки лікувально-профілактичного закладу і вирішуються на місці за погодженням з державною санітарно-епідеміологічною службою.

4) Побутові відходи, що утворюються на території лікувально-профілактичних закладів підлягають видаленню відповідно до санітарних норм.

5) Керівник лікувально-профілактичного закладу повинен забезпечити щоденне прибирання території закладу, очистку, миття та дезінфекцію збірників урн, контейнерів та майданчиків для їх розміщення.

6) Для проведення дезінфекційних робіт у лікувально-профілактичних закладах повинні застосовуватись засоби, що дозволені МОЗ для використання в цій сфері.

2.6. Кладовища.

Утримання кладовищ, а також інших місць поховання здійснюється з дотриманням вимог:

Закону України «Про поховання та похоронну справу»; Порядку утримання кладовищ та інших місць поховань, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19 листопада 2003 року № 193

1) Місця поховань (кладовища) повинні мати сплановану і впорядковану територію, упорядковані під'їзні шляхи, бути забезпеченими транспортним зв'язком з населеним пунктом.

2) На території місць поховань можуть розміщуватись:

- господарський двір, на якому розташовують допоміжні будівлі;
- будівлі, призначені для проведення громадських панахид;
- ритуальні майданчики тощо;
- освітлення;

- спеціальні місця для розміщення контейнерів зі сміттям тощо;

- при відсутності каналізації - туалети з водонепроникним вигрібом, до якого забезпечено вільний під'їзд асенізаційного транспорту.

3) Території місць поховань підлягають озелененню з найбільшим збереженням існуючих насаджень.

4) На вході до кладовища на спеціальному інформаційному щиті вивішуються для населення основні положення Закону України "Про поховання та похоронну справу", інші нормативно-правові акти та режим роботи кладовища. Установлюється щит із зображенням схематичного

плану кладовища, зазначенням секторів з номерами, місць почесного поховання, напрямку головної алеї та основних доріг, розташування будівельних споруд, допоміжних будівель, громадського туалету тощо.

5) Утримання в належному естетичному та санітарному стані могил, місць родинного поховання, колумбарних ніш, надмогильних споруд і склепів здійснюється відповідно їх користувачами (власниками) за рахунок власних коштів.

6) Утримання кладовищ, а також інших місць поховання забезпечує орган місцевого самоврядування.

7) Утримання у належному стані територій кладовищ та місць поховань передбачає використання їх за призначенням, санітарне очищення, озеленення, охорону зелених насаджень, збір та вивезення сміття відповідно до вимог цих Правил.

8) Існуючі місця поховання не підлягають знесенню і можуть бути перенесені тільки за рішенням органу місцевого самоврядування у випадку постійного підтоплення, зсуву, землетрусу або іншого стихійного лиха. Місця невідомих поховань, віднесені в установленому чинним законодавством порядку до об'єктів культурної спадщини, беруть на державний облік і утримують органи охорони культурної спадщини.

9) Поховання померлих здійснюється з дотриманням вимог санітарно-епідеміологічного законодавства.

2.7. Пам'ятки культурної спадщини.

Благоустрій територій об'єктів культурної спадщини здійснюється відповідно до:

Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;

Закону України «Про охорону культурної спадщини»;

Постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 318 «Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць»;

1) Власник або уповноважений ним орган, користувач **зобов'язані** утримувати пам'ятки культурної спадщини в належному стані, своєчасно проводити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення відповідно до вимог чинного законодавства та охоронного договору.

2) У разі, коли пам'ятці загрожує небезпека пошкодження, руйнування чи знищення, власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, **зобов'язані** привести цю пам'ятку до належного стану (змінити вид або спосіб її використання, провести роботи з її консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту та пристосування).

3) Діяльність підприємств, установ, організацій, фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, громадян, яка негативно позначається на стані пам'ятки (створює загрозу знищення, руйнування, пошкодження, спотворення пам'ятки) повинна бути невідкладно припинена.

4) Будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини,

проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

5) Роботи із збереження об'єктів культурної спадщини проводяться згідно з реставраційними нормами та правилами, погодженими центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини. Будівельні норми та правила застосовуються у разі проведення робіт із збереження об'єкта культурної спадщини лише у випадках, що не суперечать інтересам збереження цього об'єкта. На виконання робіт на об'єктах культурної спадщини необхідно мати спеціальні ліцензії.

2.8. Дороги, вулиці (провулки, узвози, проїзди).

Утримання та ремонт об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі населених пунктів здійснюється з дотриманням вимог: Закону України «Про дорожній рух», Закону України «Про автомобільні дороги».

Утримання штучних споруд вулично-дорожньої мережі здійснюється з додержанням вимог Технічних правил ремонту і утримання вулиць та доріг населених пунктів, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 14 лютого 2012 року № 54.

1) Власники доріг, вулиць або уповноважені ними органи повинні здійснювати їх експлуатаційне утримання, вимагати від користувачів безпосередньо та при необхідності, через відповідні державні структури, дотримання чинних законодавчих і нормативно-правових актів щодо дорожнього руху, правил ремонту і утримання вказаних об'єктів, правил користування дорогами і дорожніми спорудами та їх охорони (при необхідності звертатися за допомогою до відповідних державних органів).

2) Використовувати дороги не за їх призначенням і встановлювати засоби організації дорожнього руху дозволяється лише за узгодженими з територіальним підрозділом Національної поліції України, рішеннями власників доріг або уповноважених ними органів.

3) Власники дорожніх об'єктів або уповноважені ними органи, дорожньо-експлуатаційні організації **зобов'язані:**

- своєчасно і якісно виконувати експлуатаційні роботи відповідно до технічних правил з дотриманням норм і стандартів з безпеки руху;

- постійно контролювати експлуатаційний стан усіх елементів дорожніх об'єктів та негайно усувати виявлені пошкодження чи інші перешкоди в дорожньому русі, а за неможливості це зробити - невідкладно позначити їх дорожніми знаками, сигнальними, огорожувальними і направляючими пристроями відповідно до діючих нормативів або припинити (обмежити) рух;

- контролювати якість робіт, що виконуються підрядними організаціями;

- вирішувати питання забезпечення експлуатації дорожніх об'єктів у надзвичайних ситуаціях, за несприятливих погодно-кліматичних умов, у разі деформації та пошкодження елементів дорожніх об'єктів, аварії на підземних комунікаціях або виникнення інших перешкод у дорожньому русі разом із спеціалізованими службами організації дорожнього руху та за погодженням з

територіальним підрозділом Національної поліції України оперативно вносити зміни до порядку організації дорожнього руху;

- аналізувати стан аварійності на дорожніх об'єктах, виявляти аварійно небезпечні ділянки і місця концентрації дорожньо-транспортних пригод, розробляти і здійснювати заходи щодо вдосконалення організації дорожнього руху для усунення причин та умов, що призводять до їх скоєння;

- брати участь спільно з територіальним підрозділом Національної поліції України в огляді місць дорожньо-транспортних пригод для визначення дорожніх умов, за яких вони сталися, та усувати виявлені недоліки;

- повідомляти орган місцевого самоврядування та учасників дорожнього руху про закриття або обмеження руху, стан дорожнього покриття і рівень аварійності на відповідних ділянках, погодно-кліматичні та інші умови;

- забезпечувати дотримання вимог техніки безпеки, а також безпеки дорожнього руху під час виконання дорожньо-експлуатаційних робіт.

4) Власники транспортних засобів, водії зобов'язані:

- виключати можливість винесення на дорожні об'єкти сипучих матеріалів, землі, каміння, будівельних матеріалів, а також засмічення проїжджої частини внаслідок переповнення кузова транспортного засобу вантажем, пошкодження тари, розвіювання безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або запилення повітря;

- дотримуватись габаритно-вагових параметрів транспортних засобів та обмежень при температурі повітря більше +28 градусів.

5) Власники та користувачі земельних ділянок, а також власники та користувачі малих архітектурних форм, споруд побутово-торгового призначення, інших будинків і споруд масового відвідування, інженерних комунікацій, що розташовані в межах «червоних ліній» вулиць і доріг, зобов'язані:

- у місцях розміщення споруд побутово-торгового призначення та інших будинків і споруд масового відвідування влаштовувати місця для стоянки транспортних засобів і виїзду на дорожні об'єкти;

- утримувати в належному стані зелені насадження, охоронні зони інженерних комунікацій, тротуари, обладнані стоянки автомобілів та інші елементи дорожніх об'єктів;

- забезпечувати прибирання сміття, снігу, опалого листя та інших відходів, а в разі необхідності проводити обробку тротуарів протиожеледними матеріалами;

- забезпечувати належний технічний стан інженерних комунікацій, обладнання, споруд та інших використовуваних елементів дорожніх об'єктів відповідно до їх функціонального призначення та діючих нормативів;

- негайно повідомляти власників дорожніх об'єктів або уповноважених ними органів, а також територіальний підрозділ Національної поліції України у разі виявлення небезпечних умов в експлуатації споруд і об'єктів, аварій і руйнувань, що призвели до виникнення перешкод у дорожньому русі або загрожують збереженню елементів дорожніх об'єктів;

- устанавлювати і утримувати в справному та естетичному стані огорожі і вживати заходи для запобігання неконтрольованому виходу худоби та свійської птиці на дорожні об'єкти.

7) **істотною умовою** для всіх договорів купівлі-продажу земельних ділянок, договорів оренди землі або об'єктів нерухомості є визначення прилеглої території, яка підлягає благоустрою та дотримання Правил благоустрою. Недосягнення згоди по зазначених пунктах договору є підставою для відмови від укладення вище вказаних договорів. Договір на благоустрій території може бути укладено у формі окремого документу.

8) Власники або балансоутримувачі підземних комунікацій (споруд) **зобов'язані** утримувати, кришки люків та решіток оглядових та приймальних колодязів в справному технічному стані, на рівні дорожнього покриття та тротуарів.

9) Усі роботи по будівництву, реконструкції і ремонту автомобільних доріг, вулиць, проспектів, пішохідних зон та доріжок, іншого покриття повинні здійснюватись згідно з проектами та вимогами правил, нормативів і стандартів України з безпеки дорожнього руху.

10) У разі виникнення умов, за яких неможливо реалізувати окремі проектні рішення, виконавець робіт **зобов'язаний** повідомити про це проектувальника і замовника з метою розробки додаткових заходів щодо безпеки дорожнього руху.

11) Приймання завершених будівництвом, реконструкцією і ремонтом робіт на автомобільних дорогах, вулицях проводиться за участю органів технічного нагляду.

12) Для проведення комплексної (повної) заміни твердого покриття на окремих ділянках доріг та тротуарів будівельна організація **зобов'язана** отримати погодження на виконання вказаних робіт з органом місцевого самоврядування, інспекцією державного архітектурно-будівельного контролю з метою перевірки вказаними органами строків завершення інших будівельних та ремонтних робіт згідно з погодженими проектами на таких ділянках доріг та тротуарів.

13. В ході реалізації заходів з благоустрою прилеглої території забезпечити відведення дощової води з проїздної частини дороги та узбіччя, не допускати підвищення рівня узбіччя порівняно з рівнем дороги.

2.9. Вуличне освітлення, декоративне підсвічування.

1) Підприємства, установи, організації, фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, громадяни, які експлуатують ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки по декоративному підсвічуванню будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин, світлової реклами, **зобов'язані** забезпечити їх належний режим роботи та технічний, естетичний стан.

2) Утримання та обслуговування мереж освітлення прибудинкових територій здійснюється їх балансоутримувачем.

3) На території автозаправних станцій і автостоянок, прилеглих до них вулиць і доріг з транспортним рухом світильники повинні встановлюватися на висоті не менше 3 м.

4) Для освітлення вказаних об'єктів не допускається застосовувати прожекторів, які розташовуються на дахах і навісах і спрямовані в бік вулиць або доріг.

5) Над кожним входом у багатоквартирний будинок або поряд з ним повинні бути встановлені світильники, які забезпечують освітлення на площадці основного входу, на запасному або технічному вході та пішохідній доріжці завдовжки 4 м біля основного входу в будинок.

6) На територіях парків і скверів повинні встановлюватися ліхтарі освітлювання вздовж доріжок та на майданчиках.

7) Кількість світлоточок визначається згідно з технічними умовами та нормами.

8) Включення та відключення зовнішнього освітлення вулиць, доріг, площ та територій виконується згідно з графіком включення та виключення зовнішнього освітлення, затвердженим особою, що обслуговує об'єкти вуличного освітлення та погодженим з органом місцевого самоврядування.

9) Включення та відключення приладів зовнішнього освітлення під'їздів житлових будинків, будинкових покажчиків та покажчиків вулиць, а також елементів зовнішнього архітектурного освітлення будинків і споруд виконується в режимі зовнішнього освітлення вулиць.

10) Відсоток непрацюючих світлоточок не повинен перевищувати 5%.

11) Опори зовнішнього освітлення (ліхтарі), кронштейни, арматура та інші пристрої зовнішнього освітлення повинні утримуватися у задовільному технічному та санітарному стані.

12) Особа, що обслуговує об'єкти вуличного освітлення забезпечує своєчасне фарбування опор зовнішнього освітлення (ліхтарів) та кронштейнів кріплення світильників, перевірку розташування світильників, профілактику телемеханічних пристроїв та шаф управління мережами зовнішнього освітлення.

13) Вивіз пошкоджених опор зовнішнього освітлення (ліхтарів) та усунення можливих пошкоджень мереж, що можуть призвести до травмування людей, проводиться негайно.

14) Роботи з усунення пошкоджень мереж зовнішнього освітлення проводяться з огороженням місць проведення робіт.

15) Зовнішнє архітектурне освітлення повинно забезпечувати у вечірній час добру видимість і виразність найбільш важливих об'єктів благоустрою і підвищувати комфортність світлового середовища.

16) Усунення можливих пошкоджень мереж зовнішнього освітлення, що не загрожує безпеці мешканців, проводиться у термін не більше трьох діб.

17) Зовнішнє архітектурне освітлення повинно забезпечувати у вечірній час естетичну виразність найбільш важливих об'єктів і підвищувати комфортність світлового середовища населених пунктів.

18) Прилади архітектурного освітлення не повинні осліплювати водіїв транспорту і пішоходів та мешканців будинків.

19) Розміщення обладнання архітектурно-художнього підсвітлювання на фасаді будівель та споруд здійснюється виключно на підставі відповідного

дозволу, згоди власника будівлі або приміщень, за проектом, погодженим уповноваженим з органом місцевого самоврядування.

2.10. Технічні засоби регулювання дорожнього руху.

1) Утримання у належному стані дорожніх знаків, дорожньої розмітки, маршрутних покажчиків здійснюють підприємства, визначені органом місцевого самоврядування.

2) Кожний учасник дорожнього руху повинен використовувати елементи дорожніх об'єктів відповідно до їх призначення з дотриманням вимог чинного законодавства.

3) Вивішувати дорожні знаки, встановлювати інші технічні засоби регулювання дорожнього руху необхідно у відповідності з вимогами чинного законодавства.

2.11. Автостоянки, місця паркування транспорту.

Утримання у належному стані територій автостоянок здійснюють із дотриманням вимог Правил зберігання транспортних засобів на автостоянках, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 22 січня 1996 року № 115, Правил паркування транспортних засобів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2009 року № 1342, та Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417.

1) У випадку розміщення місць для паркування на проїжджій частині дороги, санітарне очищення території здійснюють особи на яких обов'язок по утриманню відповідної території покладений договором або актом виконавчого комітету сільської ради.

2) Місця для стоянки транспортних засобів (автостоянки, місця паркування) використовуються виключно за цільовим призначенням.

3) Утримання об'єктів та елементів благоустрою підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності, що здійснюють перевезення пасажирів та вантажів:

- Санітарне очищення, механічне та ручне прибирання місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, стоянок таксі здійснюється відповідно до умов цих Правил, в радіусі **20 метрів** від облаштування та елементів благоустрою місць для зупинки маршрутних транспортних засобів.

- Поряд з місцем зупинки або пасажирським майданчиком підприємства, установи, організації, фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, що утримують вказані території, **зобов'язані** встановлювати урни для сміття. У разі призначення зупинки для **1** виду транспорту - **1 урна**. Прибирання сміття з цих урн проводиться по мірі їх наповнення, але не менш ніж **1 раз** на добу.

2.12. Ринки.

1) Територія ринку (в тому числі господарські майданчики, під'їзні шляхи та підходи) повинні мати тверде покриття (асфальт, тощо) з ухилом, що забезпечує стік зливових і талих вод.

На ринках, площею **0,2 га**, у вигляді виключення, допускається утрамбована ґрунтова поверхня з обов'язковою підсипанням піску шаром не менше **3 см**.

2) Територія ринку повинна мати каналізацію та водопровід.

3) На ринках без каналізації громадські туалети з непроникними вигребами слід розташовувати на відстані не менше **50 м** від місця торгівлі. Число розрахункових місць в них повинно бути не менше одного на кожні **100** торгових місць.

4) Господарські площадки необхідно розташовувати на відстані не менше **30 м** від місць торгівлі.

5) При визначенні кількості урн слід виходити з того, що на кожні **50 кв. м** площі ринку повинна бути встановлена одна урна, причому відстань між ними вздовж лінії торговельних прилавків не повинно перевищувати **10 м**. При визначенні кількості сміттєзбірників місткістю до **100 л** слід виходити з розрахунку: не менше одного на **200 кв. м** площі ринку і встановлювати їх уздовж лінії торговельних прилавків, при цьому відстань між ними не повинно перевищувати **20 м**. Для збору харчових відходів повинні бути встановлені спеціальні ємності.

6) Один день на тиждень оголошується **санітарним** для прибирання та дезінфекції всій території ринку, основних і підсобних приміщень, торгових місць, прилавків, столів, інвентарю.

7) Технічний персонал ринку після його закриття повинен проводити основне прибирання території. В денний час слід проводити патрульне прибирання та очищення наповнених відходами урн.

8) У теплий період року, крім обов'язкового підмітання, територію ринку з твердим покриттям слід щодня мити.

2.13. Ярмарки та майданчики сезонної торгівлі.

1) Місця для організації ярмарків та майданчики для сезонної торгівлі утримуються особами, яким зазначені території надаються з метою проведення цих заходів.

2) Особи, яким надаються земельні ділянки з метою організації ярмарків та (або) сезонної торгівлі, **зобов'язані:**

- забезпечити належне утримання території, у тому числі санітарне очищення прилеглої території в радіусі **50 м**;

- укласти договір на вивезення твердих побутових відходів зі спеціалізованим підприємством;

- встановити сміттєзбірники (урни) для збирання відходів та сміття;

- забезпечити встановлення біотуалетів біля торгових точок, які здійснюють торгівлю напоями на розлив;

- забезпечити збереження всіх елементів благоустрою, зокрема зелених насаджень, на наданій території.

3) Для організації ярмарку або майданчика сезонної торгівлі суб'єкти господарської діяльності зобов'язані отримати статус оператора шляхом укладення відповідного договору з органом місцевого самоврядування.

4) Контроль за порядком організації ярмарків та сезонної торгівлі здійснює орган місцевого самоврядування.

2.14. Виставки, святкові, розважальні та інші масові заходи.

1) Організатори або замовники виставок, святкових, розважальних, концертних, рекламних та інших масових заходів, **зобов'язані** в місцях проведення

вказаних заходів забезпечити додержання чистоти та порядку, шляхом заключення договорів на прибирання території та вивіз сміття з уповноваженою відповідним виконавчим органом ради особою, збереження зелених насаджень (клумб, газонів, дерев, кущів), шляхом укладення договору на відновлення зелених насаджень з відповідною організацією.

2) На час організації зазначених масових заходів, включаючи вуличну торгівлю, з метою забезпечення санітарних норм, організатори або замовники **зобов'язані** забезпечити наявність необхідної кількості біотуалетів, контейнерів та урн для збору сміття.

3) Якщо організатором або замовником проведення святкових, розважальних та інших масових заходів виступає виконавчий орган ради, розпорядженням сільського голови призначаються відповідальні за забезпечення додержання чистоти та порядку, збір та вивезення сміття, збереження зелених насаджень.

4) У разі тривалості зазначених в даному розділі заходів більше ніж **один день** збір та вивезення сміття проводиться **щоденно**.

5) Тимчасове розміщення сцен, стендів, обладнання, механізмів і конструкцій, павільйонів, тентів тощо на період проведення виставочних, рекламних, концертних, розважальних та інших масових заходів здійснюється з отриманням відповідних дозволів та погоджень.

6) На період підготовки і проведення масових і офіційних заходів (свята, народні гуляння, фестивалі, спортивні змагання, з'їзди, конференції, симпозіуми та ін.) на вулицях і дорогах допускається розмішувати над проїзною частиною засоби святкового оформлення та відповідну інформацію з дотриманням вимог чинного законодавства і забезпечення видимості дорожніх знаків, світлофорів, перехресть, пішохідних переходів, місць для зупинки маршрутних транспортних засобів.

2.15. Будинки споруди, прибудинкові території.

1) Вимоги щодо порядку утримання будинків та споруд, їх фасадів є **обов'язковими** для всіх балансоутримувачів або осіб на яких ці обов'язки покладені відповідно договору.

2) Проектні та будівельні роботи по фасадах здійснюються особами, які мають ліцензії на виконання відповідних робіт.

3) Підприємства, установи, організації, фізичні особи - підприємці, громадяни зобов'язані:

а) проводити відновлення зовнішнього вигляду фасадів багатопверхових будинків, будівель, споруд тощо, при їх псуванні, пошкодженні, забрудненні тощо;

б) змінювати зовнішній вигляд фасадів будівель та споруд тільки на підставі затверджених у встановленому порядку проектів та за умови одержання ордера, виданого відповідним виконавчим органом сільської ради на виконання цих робіт;

в) розмішувати елементи зовнішнього благоустрою або обладнання архітектурно-художнього освітлювання на фасаді багатопверхових будинків тільки на підставі відповідного дозволу, виданого у встановленому порядку відповідним виконавчим органом сільської ради;

г) при проведенні ремонтних або будівельних робіт на фасадах багатопверхових будинків і споруд використовувати захисну сітку чи плівку відповідно до проекту виконання робіт;

д) обладнувати житлові, адміністративні, виробничі і громадські будинки однотипними будинковими знаками (назва вулиці та номер будинку, які розташовуються на фасаді зі сторони, проїздної частини вулиці або пішохідної зони) з підсвітленням у темну пору доби, а житлові будинки, крім того, покажчиками номерів під'їздів і квартир.

є) обладнувати житлові будинки (крім приватних) дошками оголошень, при вході в під'їзд.

3) На час ремонту будинків, квартир в багатоповерхових будинках, особи, що проводять ремонт, узгоджують з балансоутримувачем місце для тимчасового складування будівельних матеріалів і будівельного сміття на час проведення ремонту з періодичністю вивозу не рідше **1 разу на тиждень** та отримують дозвіл на тимчасове погіршення благоустрою в уповноваженої особи сільської ради.

4) Утримання прибудинкової території здійснюється з дотриманням вимог Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій, затверджених наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 17 травня 2005 року № 76, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25 серпня 2005 року за № 927/11207, та ДБН 360-92** «Містобудування. Планування та забудова міських і сільських поселень».

5. Благоустрій, утримання присадибної ділянки та прилеглої до неї території здійснюється власником або користувачем цієї ділянки. Власник або користувач присадибної ділянки забезпечує належне утримання прилеглої території від межі його присадибної ділянки (паркану) до дороги (краю тротуару), а у випадку відсутності дороги – на відстані 10 метрів від огорожі (межі приватної території).

6. Організація благоустрою присадибної ділянки, на якій розміщені житлові будинки, господарські будівлі та споруди, що в порядку, визначеному законодавством, взяті на облік як безхазяйне майно або передані в комунальну власність як безхазяйне майно, здійснюється органом місцевого самоврядування.

7. Забороняється складати опале листя на прибудинкових територіях (окрім приватних), а також поряд з контейнерними майданчиками.

8. Забороняється викидати трупи собак, котів та інших тварин або захоронювати їх у не відведених для цього місцях (контейнерах для сміття, газонах тощо).

9. Дороги, проїзди та проходи до будівель, споруд, пожежних вододжерел, підступи до зовнішніх стаціонарних пожежних драбин, обладнання та засобів пожежогасіння мають бути у вільному доступі, утримуватися справними, взимку очищатися від снігу. Забороняється довільно зменшувати нормативну ширину доріг та проїздів.

10 Території, прилеглі до індивідуальних гаражів, хлівів, льохів на відстані до 5 метрів навколо них прибираються їх власниками, користувачами.

2.16 Дотримання тиші в громадських місцях населених пунктів

Органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, фізичні особи при здійсненні будь-яких видів діяльності з метою запобігання та зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму, неіонізуючих випромінювань та інших факторів, зобов'язані не допускати впродовж доби

перевищення рівнів шуму, встановлених санітарними нормами для наступних приміщень та територій сіл (захищені об'єкти):

- житлових будинків та прибудинкових територій;
- лікувальних закладів, закладів освіти, культури;
- готелів та гуртожитків;
- закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та грального бізнесу;
- інших будівель та споруд, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;
- парків, скверів, зон відпочинку, розташованих на території населених пунктів та груп житлових будинків.

Шум на захищених об'єктах при здійсненні будь-яких видів діяльності не повинен перевищувати рівнів, установлених санітарними нормами для відповідного часу доби.

В приміщеннях, які розташовані в жилих будинках використання телевізорів, магнітофонів та іншої звуковідтворювальної апаратури дозволяється тільки при зменшенні рівня звуку, що не турбує спокій мешканців.

У нічний час з 22 години ночі до 8 години ранку на захищених об'єктах забороняються гучний спів та викрики, користування звуковідтворювальною апаратурою та іншими джерелами побутового шуму, проведення салютів, феєрверків, використання піротехнічних засобів.

Проведення на захищених об'єктах ремонтних робіт, що супроводжуються шумом, забороняється в робочі дні з 21 до 8 години, а в святкові та вихідні дні – цілодобово.

Власник (користувач) приміщень, в яких передбачається проведення ремонтних робіт, зобов'язаний повідомити мешканців прилеглих квартир про початок зазначених робіт. За згодою мешканців усіх прилеглих квартир ремонтні та будівельні роботи можуть проводитися також у святкові та неробочі дні. Шум, що утворюється під час проведення будівельних робіт, не повинен перевищувати санітарних норм цілодобово.

Додержання тиші та обмежень певних видів діяльності, які супроводжуються шумом, не поширюються на випадки:

- попередження або ліквідація наслідків аварій, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій;
- надання невідкладної допомоги, попередження або припинення правопорушень;
- попередження крадіжок, пожеж, а також виконання завдань цивільної оборони;
- проведення зборів, мітингів, демонстрацій, походів, інших масових заходів, про які завчасно сповіщено органи місцевого самоврядування;
- роботи обладнання та механізмів, що забезпечують життєдіяльність житлових та громадських будівель, за умов невідкладних заходів щодо максимального обмеження проникнення шуму в прилеглі приміщення, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;

- відзначення встановлених законом святкових та вихідних днів, Дня села та інших свят відповідно до рішень органу місцевого самоврядування, проведення спортивних змагань;

- проведення салютів, феєрверків, інших заходів із використанням вибухових речовин та піротехнічних засобів у заборонений час за погодженням з уповноваженим органом виконавчої влади сільської ради.

Забороняється застосування побутових піротехнічних виробів у нічний час, за винятком святкування Нового року в ніч з 31 грудня на 1 січня.

Забороняється застосування побутових піротехнічних виробів та проведення феєрверків не ближче чим за 100 метрів від лікарень, культових споруд, навчальних закладів, інших громадських споруд та житлових будинків.

При проведенні масових заходів забороняється кидати приведені в дію побутові піротехнічні вироби під ноги перехожих, із вікон та балконів, здійснювати феєрверки з дахів будинків та вчиняти інші дії, від яких можуть постраждати люди або майно.

Забороняється стоянка автотранспорту з постійно працюючими двигунами на прибудинкових територіях житлових будинків з 23.00 до 06.00 год.

2.17. Будівництво, земляні, монтажні, ремонтні та інші роботи.

1) Під час проведення будь-яких робіт на земельній ділянці, на якій залишилися зелені насадження забудовник повинен:

- огородити дерева на території будівництва;
- у процесі виконання робіт щодо будівництва доріг, тротуарів, асфальтування дворів тощо залишати місця (лунки) для посадки дерев, а також утворювати лунки довкола наявних дерев;
- копати канали глибше **1 м** для прокладання підземних інженерних мереж і фундаментів на відстані не менше **2 м** від дерева та **1,5 м** від чагарника;
- не допускати засипання ґрунтом чагарників та стовбури дерев;
- зберігати верхній родючий шар ґрунту на всій території забудови, організувати його зняття, складування та залишати для подальшого використання чи передачі підприємству, визначеному виконавчим органом ради для використання під час створення зелених насаджень;
- не допускати складування будівельних матеріалів, стоянки машин і механізмів на відстані менше **2,5 м** від дерева і **1,5 м** від чагарника.

2) Суб'єкти у сфері будівництва **зобов'язані** забезпечити утримання зелених насаджень, місць прокладання інженерних комунікацій, очищення від засмічення, забруднення земельних ділянок, виділених під будівництво, будівельних майданчиків та прилеглої до них території в радіусі **20 метрів**.

3) При проектуванні, будівництві, реконструкції об'єктів містобудування **обов'язково передбачається:**

а) будівництво прохідних каналів (тунелів) для прокладки інженерних комунікацій та комунікацій зв'язку;

б) комплексний благоустрій відповідної території, у тому числі безперешкодний доступ до об'єктів та елементів благоустрою і можливість їх використання інвалідами та особами з обмеженими можливостями;

в) розміщення гаражів-стоянок або улаштування спеціальних майданчиків для паркування з нормативною кількістю машино-місць відповідно до державних будівельних норм;

г) організація архітектурно-декоративного освітлення об'єктів благоустрою з додержанням вимог органів архітектури та будівельних норм і правил.

4) замовники - підприємства, установи, організації, фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, громадяни у сфері будівництва **зобов'язані:**

а) утримувати в належному стані (здійснювати прибирання, покіс трави тощо) та у встановленому порядку огороджувати земельні ділянки, що відведені уповноваженими органами під будівництво;

б) здійснювати виконання будівельних (монтажних) робіт (у тому числі з реконструкції та нового будівництва) з додержанням будівельних норм та правил на підставі дозволу на виконання будівельних робіт, який видається Інспекцією державного архітектурно-будівельного контролю у встановленому порядку;

в) виконувати земляні, будівельні, ремонтні, монтажні та інші роботи на об'єктах благоустрою, що тягнуть погіршення благоустрою (пошкодження чи знищення елементів або об'єктів благоустрою, порушення умов благоустрою, ускладнення умов руху пішоходів та транспорту, розміщення конструкцій, матеріалів та обладнання) на підставі дозволу (ордера) виданого виконавчим органом ради;

г) проводити ремонтні роботи на фасадах будинків і споруд з обов'язковим використанням заходів техніки безпеки та протипилових засобів (захисної сітки, плівки, легких огорож);

д) у встановленому порядку отримувати дозвіл (ордер) на встановлення риштування, каркасно-плівкових та інших легких огорож під час ремонту (реконструкції) елементів будівель, споруд, що пов'язано з погіршенням благоустрою, виконувати умови такого дозволу (ордера) та проводити роботи відповідно до вимог цих Правил та чинного законодавства;

е) встановлювати огорожі місць проведення будівельних та ремонтних робіт визначених типів відповідно до вимог будівельних норм та правил, інших нормативних актів;

є) на період проведення робіт з улаштування місць паркування автомобілів на об'єктах благоустрою у встановленому порядку отримувати відповідний дозвіл (ордер) на проведення робіт, пов'язаних з тимчасовим погіршенням благоустрою;

ж) проводити підземні та будівельні роботи, насипання, намівання ґрунту, піску, встановлення огорож, механізмів та обладнання, тимчасових споруд, побутових вагончиків, складування конструкцій і матеріалів, з чітким додержанням вимог та умов проекту організації будівництва, державних будівельних, санітарних норм та правил;

з) прибирати не рідше ніж **один раз** за добу, на територіях прилеглих до будівельних майданчиків або місць проведення будь-яких ремонтно-будівельних робіт, залишки будівельних матеріалів, ґрунту і сміття, що виникли у процесі зазначених робіт;

и) не допускати випадків виїзду автотранспорту з будівельних майданчиків на проїзну частину вулиць із забрудненими колесами, організувати механічне або

ручне очищення і миття автотранспортних засобів при їх виїзді з будівельних майданчиків на проїзну частину вулиць;

і) вживати заходи щодо виключення можливості винесення автотранспортними засобами на дорожні об'єкти сипучих матеріалів (шляхом встановлення додаткових бортів та тенту) і розчинів, а також засмічення вулиць внаслідок переповнення кузова матеріалами, пошкодження тари, розвіювання безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або запилення повітря;

ї) здійснювати реконструкцію будинків у частині зміни деталей фасаду виключно на підставі:

- позитивного висновку уповноваженого на те виконавчим комітетом ради органом;

- узгодженого в установленому порядку проекту, виконаного проектною організацією, яка має відповідну ліцензію;

- дозволу Інспекції держаного архітектурно-будівельного контролю на проведення будівельних робіт;

к) не допускати позанормового накопичення будівельного сміття на будівельних майданчиках та прилеглих до них територіях, виконувати заходи по запобіганню запилювання повітря;

л) не допускати відкачування та виливання води на проїзну частину вулиць, тротуари, у водойми, а також відведення стічних вод на тротуари, шляхи та інші місця, не передбачені технологією відводу стічних вод;

м) проводити комплексний благоустрій відповідної території при здачі в експлуатацію об'єктів нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту будівель чи споруд, роботи щодо комплексного благоустрою об'єктів вважаються завершеними тільки після закриття ордеру на тимчасове порушення благоустрою території;

н) не допускати забруднення, самовільної зміни межі акваторії та прибережних смуг водних об'єктів;

о) не допускати прокладання трубопроводів інженерних мереж на поверхні шляхів, тротуарів, пішохідних доріжок;

п) проводити роботи по будівництву підземних комунікацій на вулицях, магістралях з інтенсивним рухом транспорту і пішоходів в максимально короткий строк, як правило, в нічний час;

5) **розриття шляхового покриття площ, набережних, вулиць, розриття тротуарів, дорожніх об'єктів протягом 3 років після їх будівництва або капітального ремонту виконується виключно за розпорядженням сільського голови (рішенням виконкому ради), оформленого у встановленому порядку;**

б) улаштування паркувальних місць на тротуарі, автостоянок, нових доріг, в'їздів, перекриття, зменшення (звуження) проїжджої частини дороги здійснюється за розпорядженням сільського голови (рішенням виконкому ради), оформленого у встановленому порядку.

2.18. Тварини.

Утримання майданчиків та зон для виходу домашніх тварин здійснюється з дотриманням вимог статті 30¹ Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

1) При додержанні вимог цих Правил **дозволяється** утримувати:

а) кількість тварин залежить від розміру та стану житлової площі помешкання, відповідно до ветеринарно-зоогігієнічних вимог, в яких проживає **одна** сім'я, а також у будинках, що належать громадянам на правах приватної власності. У квартирах, де проживає кілька сімей, допускається тримання собаки або kota лише за згодою всіх мешканців квартири;

б) собак, котів і хижих тварин - у «Зоокутках», «Живих кутках», освітніх, санаторно-курортних і оздоровчих закладів з дозволу санітарно-епідеміологічних і ветеринарної служб;

2) спеціальні місця (майданчики) для вигулу тварин визначаються у встановленому порядку з урахуванням санітарних норм та правил.

3) При поводженні з тваринами **не допускається**:

а) використання оснащень, інвентаря, що травмує тварин;

б) примушування тварин до виконання неприродних для них дій, що призводять до травмувань;

в) нанесення побоїв, травм з метою примушування тварин до виконання будь-яких вимог;

г) використання тварин в умовах надмірних фізіологічних навантажень тощо.

4) При проведенні больових процедур обов'язкове застосування знеболюючих препаратів.

5) Собаки, незалежно від породи, належності та призначення, у тому числі й ті, що мають нашійники з номерними знаками і намордники, але знаходяться без власника на вулицях, площах, ринках, у скверах, садах, на бульварах, пляжах, у громадському транспорті, дворах та інших громадських місцях, вважаються безпритульними і підлягають вилову.

6) Тимчасовій ізоляції підлягають собаки, коти та інші домашні тварини в разі, якщо на це є відповідне рішення органів санітарно-епідеміологічної служби та ветеринарної медицини, а також ті, що завдали тілесних ушкоджень людині або іншій домашній тварині. Тимчасова ізоляція домашніх тварин може проводитись у примусовому порядку, якщо домашня тварина є небезпечною для оточуючих.

7) Вилов собак, котів та інших домашніх тварин, як правило, проводиться за відсутності сторонніх осіб із **5-ї** до **7-ї** години або після **20-ї** години (влітку - після **22-ї** години).

8) Виловлені безпритульні домашні тварини утримуються на карантинних майданчиках служби або підприємства, що здійснює вилов, і можуть бути повернуті власникам із дозволу ветеринарної установи після пред'явлення реєстраційного посвідчення та оплати вартості витрат на вилов і утримання.

9) Власники або утримувачі собак, котів та інших тварин зобов'язанні:

а) **Щороку** реєструвати /перереєструвати/ собак, котів та інших тварин віком від двох місяців і більше та проводити щорічне обов'язкове щеплення проти сказу.

б) **Щороку** проводити реєстрацію /перереєстрацію/ великої рогатої та дрібної худоби і коней, їх щеплення проти «сибірки», необхідні діагностичні дослідження на інфекційні хвороби.

в) Щороку доставляти собак, а у випадках, коли ветеринарна служба визнає за необхідне - також і котів, у ветеринарну установу для огляду, імунізації проти сказу і лікувально-профілактичних обробок.

г) Тримати собак для охорони підприємств, установ, організацій, фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності інших територій на прив'язі або в спеціально обладнаних приміщеннях (вольєрах).

д) Про наявність собак застерігати відповідною табличкою, що вивішується на огорожену територію (при вході) та встановлювати дзвінок.

е) Не допускати, щоб домашні тварини забруднювали сходові площадки та інші місця загального користування в будинках, дворах і на вулицях.

є) Про захворювання собаки, kota чи хижої тварини **негайно** повідомляти ветеринарну установу.

ж) Здавати старих і зайвих собак і котів у відповідну визначену організацію, яка здійснює вилов бродячих та хворих тварин.

з) Негайно повідомляти заклади охорони здоров'я і ветеринарної служби про випадки укусу або травмування собакою, котом чи хижою твариною людини, або домашньої тварини.

и) Виводити собак на вулиці та інші території загального користування з обов'язковим забезпеченням безпеки людей тільки на короткому повідку і в наморднику крім собак дрібних порід, на яких у реєстраційних посвідченнях зроблено відповідну відмітку.

і) Перевезення собак і котів усіма видами громадського транспорту з додержанням Правил, діючих на даному виді транспорту, **при обов'язковому** забезпеченні безпеки людей і наявності намордника, короткого повідка.

ї) Вигулювати собак в місцях, спеціально відведених та облаштованих для цієї мети.

2.19. Тимчасове погіршення благоустрою.

1) Тимчасове погіршення благоустрою дозволяється виключно на підставі дозволу на тимчасове погіршення благоустрою (складування будівельних та інших матеріалів, будівельних відходів, зберігання транспортних засобів на територіях загального користування), аварійного або планового дозволу на виконання земляних, будівельних, ремонтних, монтажних та інших робіт, що тягнуть погіршення благоустрою (пошкодження об'єктів та елементів благоустрою, порушення умов благоустрою, ускладнення умов руху пішоходів та транспорту, розміщення конструкцій, матеріалів, обладнання), який видається особою, уповноваженою органом місцевого самоврядування.

2) До робіт, пов'язаних з порушенням благоустрою, відносяться:

а) земляні роботи по будівництву, реконструкції, ремонту, ліквідації аварій інженерних мереж, встановленню рекламних засобів та ін.;

б) встановлення захисної або охоронно-захисної загорожі, риштувань за межами території, яка надана під будівництво (реконструкцію, ремонт тощо);

в) використання земельної ділянки для складування будівельних матеріалів, будівельних відходів.

г) використання земельної ділянки загального користування для тимчасового зберігання транспортних засобів та інших механічних пристроїв.

3) Роботи діляться на аварійні та планові, для виконання їх підприємство повинно мати відповідну ліцензію. Правила виконання таких робіт регламентуються чинним законодавством.

4) Роботи, пов'язані з порушенням благоустрою, які виконуються без отримання дозволу, вважаються самовільними, виконання таких робіт заборонено.

5) З метою оперативного усунення наслідків аварії, забезпечення безпеки руху автотранспорту та пішоходів видається аварійний дозвіл з терміном виконання робіт не більше **п'яти діб**. В термін до **п'яти діб** виконуються всі роботи по усуненню аварійної ситуації з відновленням благоустрою зруйнованої території.

6) При аваріях на підземних комунікаціях, ліквідація яких потребує негайного розкопування вулиць, тротуарів, та інших територій юридична або інша особа, яка веде роботи, може розпочати їх після повідомлення сільського голови про початок робіт, а також відповідні організації, які мають підземні комунікації на ділянці розкопування, з подальшим оформленням аварійного дозволу. Аварійний дозвіл отримується **протягом доби** після початку робіт, або в перший робочий день після вихідного чи святкового дня.

7) У випадку необхідності прийняття термінових заходів для ліквідації аварій і їх наслідків у вихідні та святкові дні, дозволяється приступити до робіт **негайно**, повідомивши про початок робіт сільського голову, та інші відповідні органи, забезпечивши безпеку людей, руху транспорту і збереження існуючих інженерних мереж.

8) Відновлення благоустрою після проведення аварійних робіт виконується в термін дії дозволу (**не більше 5 днів**) при аваріях на зелених зонах та в місцях з щобеневим або іншим покриттям, крім асфальтобетонного.

9) На місцях розкопування з асфальтобетонним покриттям-проводиться підготовка для асфальтування та передача спеціалізованій організації (підприємству) зруйнованої території для відновлення асфальтобетонного покриття.

10) В разі, якщо аварійні роботи проводились на місці, де було асфальтобетонне покриття, асфальтування відновлюється згідно графіку, погодженого з сільським головою. Невиконання графіку можливе тільки за поважних причин (погодні умови, аварії та інші форс-мажорні обставини).

11) Для отримання планового дозволу необхідно надати до сільської ради відповідний пакет документів не пізніше ніж за **15 діб** до початку робіт. Проект виконання робіт повинен бути, **обов'язково**, погоджений з балансоутримувачами інженерних мереж, шляхів та споруд, які розташовані в місці виконання робіт. Погодження проекту дійсні на протязі **двох років**.

12) При проведенні робіт, пов'язаних з розкопуванням проїзної частини вулиць, де такі роботи можуть призвести до повного перекриття руху автотранспорту, видача дозволу проводиться на підставі розпорядження сільського голови, погодженої з територіальним підрозділом Національної поліції України схеми організації дорожнього руху та тимчасової схеми об'їзду.

13) Підрядним організаціям, підприємствам, (замовникам), які допускали порушення в роботі по попередньо виданим дозволам, ігнорували зауваження та

попередження органу, який здійснює контроль за проведенням робіт, в наданні дозволів на проведення робіт може бути відмовлено, після повідомлення про це замовника робіт.

14) Підрядник разом з замовником несуть однакову відповідальність за відновлення благоустрою на місці виконання робіт.

15) Дозволи на проведення робіт не видаються на об'єкти, в кошторисі яких не передбачені кошти на відновлення зруйнованого благоустрою та відшкодування відновної вартості об'єктів чи елементів благоустрою.

16) Дозвіл на проведення робіт повинен знаходитись на місці проведення робіт у відповідальній особи.

17) Замовник (підрядник), який здійснює будівельні роботи, **зобов'язаний** до їх початку:

а) огородити місце розкопування стандартними бар'єрами, пофарбованими в яскраві кольори і оснащені попереджувачими знаками стандартного типу, до будівельних майданчиків влаштувати під'їзні дороги з твердим покриттям;

б) при обмеженій видимості встановити кутові ліхтарі або огородити місце розкопування світловим сигналом червоного кольору;

в) встановити технічні засоби регулювання дорожнього руху на місці проведення робіт згідно схеми, погодженої територіальним підрозділом Національної поліції України;

г) на ділянках вулиці, де дозволено її перекриття, встановити схему об'їзду;

д) у випадках, передбачених будівельними нормами та правилами, встановити інформаційний щит з найменуванням осіб, які є замовниками робіт та підрядниками, з строками початку і закінчення робіт, іншою інформацією.

18) З метою попередження випадків пошкодження існуючих підземних комунікацій замовник **зобов'язаний** не пізніше як за **дві доби** до початку робіт викликати представників експлуатуючих організацій, встановити їх точне місце знаходження, після чого вжити необхідні заходи для збереження підземних мереж.

19) Керівники організацій, що експлуатують підземні комунікації, **зобов'язані** забезпечити своєчасну явку своїх представників до місця проведення робіт і дати письмові погодження, зауваження про умови забезпечення збереження належних їм підземних комунікацій на схемі виконання робіт.

20) Замовник (підрядник) несе відповідальність за пошкодження підземних мереж, зелених насаджень. Пошкоджені комунікації повинні бути негайно відновлені замовником (підрядником) за власний рахунок. Відновлення зелених насаджень проводиться в обов'язковому порядку шляхом укладання договору на вказані роботи з відповідною організацією (до отримання ордеру).

21) В місцях проходу людей встановлюються перехідні містки, шириною не менше **0,75 метра**, з перилами висотою не менше **1 метра**, розраховані на навантаження не менше **400 кг** на один погонний метр містка.

22) Планові роботи по прокладанню кабельних ліній довжиною більше **0,5 км**, теплових - більше **0,1 км**; водопостачальних та каналізаційних мереж - більше **0,2 км** проводяться поетапно ділянками. Роботи по прокладанню інженерних мереж на наступній ділянці, можуть виконуватись тільки **після** відновлення порушеного благоустрою на попередній ділянці. Поперечний перехід проїзних частин вулиць

виконується тільки закритим способом (горизонтальним бурінням, штольневим методом або проколом).

23) В разі необхідності виконання робіт по прокладанню інженерних комунікацій та наявності висновків проектної організації (підприємства) про неможливість виконання робіт з застосуванням сучасних технологій безтраншейної прокладки мереж, дозвіл надається при наявності, договору з відповідною організацією (підприємством) на відновлення асфальтобетонного покриття після виконання робіт.

24) Зворотна засипка траншей та котлованів проводиться відсівом, піском (чи придатним для цього матеріалом), із пошаровим утрамбуванням і зволоженням на всю глибину та суворим дотриманням чинних будівельних норм та правил. Відновлення дорожнього одягу проїжджої частини, проводиться з використанням того ж типу покриття і матеріалів, під технічним контролем експлуатуючих організацій.

25) Відновлення благоустрою при планових роботах, у тому числі твердого покриття, зеленої зони, дорожньої розмітки повинно бути виконано в зазначений в дозволі термін.

26) Відновлення благоустрою (відбудовчі роботи) на дорогах, набережних, у скверах, парках, місцях інтенсивного руху транспорту і пішоходів починається негайно після засипки траншеї (**не більше доби**), в інших випадках — протягом **трьох діб**, і закінчується в терміни, вказані в дозволі.

27) Для забезпечення якісного стану шляхів, безпеки руху автотранспорту, покращення стану їх благоустрою відновлення розкопування після ремонту, прокладання підземних інженерних мереж та комунікацій на вулицях де було проведено реконструкцію чи капітальний ремонт покриття, проводиться спеціалізованою організацією (підприємством), яка виконувала реконструкцію чи капітальний ремонт вулиці (протягом гарантійного терміну експлуатації).

28) Відновлення благоустрою **включає** відновлення твердого покриття, тротуарів на всю ширину тротуару /якщо його ширина не більше **3-х метрів**/ асфальтобетонною сумішшю або фігурними елементами мощення, трав'яного покрову, висадки зелених насаджень, вивезення зайвого ґрунту, сміття, залишків матеріалів, обладнання, машин та механізмів, інші роботи з відновлення благоустрою.

29) Проїзна частина вулиць асфальтується на всю її ширину в разі пошкодження асфальтобетонного покриття більше ніж на **50%** його ширини.

30) Після виконання робіт в **осінньо-зимовий** період замовник **зобов'язаний** утримувати місце розкопки в належному стані, по мірі потреби прокладання кабельних ліній підсипати її щебенем та відсівом, а в місцях інтенсивного руху автотранспорту та на центральних вулицях – тимчасово відновити холодним асфальтобетоном.

31) Зруйноване асфальтобетонне покриття під час виконання робіт в **осінньо-зимовий** період відновлюється не пізніше **30 квітня** поточного або наступного року.

32) Наступний дозвіл на виконання робіт одному і тому ж замовнику (підряднику), видається після повного відновлення благоустрою по дозволу, термін дії якого закінчився.

33) Видача дозволу на встановлення захисно-охоронної огорожі з частковим (повним) зайняттям тротуару чи проїжджої частини вулиці, проводиться згідно розпорядження сільського голови та технічних умов територіального органу Національної поліції України.

34) Підприємства, установи, організації, фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, громадяни **зобов'язані** оформляти ордери на встановлення захисних огорож, каркасу чи риштування, легких огорож місць проведення будівельних та ремонтних робіт. Огорожі мають бути визначених типів відповідно до вимог будівельних норм та правил.

35) Підприємства, установи, організації, фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, громадяни, які встановили охоронно-захисні огорожі, **зобов'язані** забезпечувати безпечний рух пішоходів, дотримуватись санітарних правил утримання прилеглої до огорожі території, складувати будівельні матеріали в межах огорожі, негайно, не більше ніж **за добу** прибирати на прилеглих до будівельних майданчиків територіях залишки будівельних матеріалів, ґрунту і сміття, а по закінченні робіт відновити благоустрій території та передати її по акту уповноваженій органом місцевого самоврядування особі.

36) Якщо організація (підприємство), власник дозволу, протягом **п'яти діб** з дати дії дозволу з різних об'єктивних причин не приступила до виконання робіт, та при цьому повідомила уповноважену особу, термін дії дозволу може переноситись згідно листа організації.

37) У разі різних об'єктивних причин, а також внаслідок порушень при проведенні робіт за дозволом з боку замовника (підрядника) дозвіл анулюється. Якщо організація (підприємство), власник дозволу, протягом **п'яти діб** з моменту дії дозволу з різних причин не приступила до виконання робіт, і при цьому не повідомила уповноважену особу, дозвіл анулюється. Для проведення робіт організацією оформляється новий дозвіл.

38) Якщо ремонтні роботи по аварійному дозволу не завершені в зазначені терміни, власник дозволу повинен переоформити його на плановий дозвіл в установленому порядку.

39) Підключення нових абонентів до інженерних мереж водо-, тепло- та енергопостачальних організацій (підприємств) відбувається тільки при наявності довідки про повне відновлення благоустрою (в разі, якщо для підключення виконувались роботи, пов'язані з порушенням існуючого благоустрою).

РОЗДІЛ III. Вимоги до впорядкування територій підприємств, установ, організацій у сфері благоустрою

1. Підприємства, установи, організації, які розміщуються на території об'єкта благоустрою, можуть утримувати закріплену за ними територію або брати пайову участь в утриманні цього об'єкта на умовах договору, укладеного із балансоутримувачем.

Визначення меж утримання територій, прилеглих до території підприємств, установ, організацій, здійснюється відповідно до розділу 6.1 цих Правил.

2. Підприємства, установи й організації на власних та закріплених територіях повинні здійснювати увесь комплекс робіт, спрямованих на забезпечення та постійне підтримання чистоти і порядку, збереження зелених насаджень, а саме:

- забезпечення постійного прибирання сміття, побутових відходів, бруду, опалого листя, снігу з метою утримання об'єктів благоустрою та прилеглих територій у належному санітарному стані (тротуари прибираються вздовж всієї ділянки будинку, домоволодіння (в межах належності);

- забезпечення вивезення сміття, бруду, побутових відходів, опалого листя на відведені для цього ділянки або об'єкти поводження з відходами. Вивезення сміття, побутових відходів здійснюється шляхом укладення відповідних договорів із підприємствами;

- регулярне миття об'єктів та елементів благоустрою (у разі їх придатності до миття) з періодичністю, яка дасть можливість забезпечити їх утримання у належному санітарному стані;

- регулярне прибирання контейнерних майданчиків з періодичністю, яка дасть можливість забезпечити їх утримання у належному санітарному стані;

- утримання приміщень громадських вбиралень, у тому числі дворових, вбиралень на кінцевих зупинках громадського транспорту у належному санітарному та технічному стані;

- очищення опор ліній електропередач, стовбурів дерев, стовпів, парканів, будівель, інших елементів благоустрою від оголошень, реклам, вивішених у недозволених місцях;

- спостереження за станом водоприймальних та оглядових колодязів підземних інженерних мереж, колодязів пожежних гідрантів. У разі виявлення відкритих люків або інших недоліків в утриманні інженерних мереж про це повідомляють організації, які їх експлуатують, для негайного приведення цих мереж у належний стан;

- регулярне знищення бур'янів, скошування трави заввишки більше ніж 15 см, видалення чагарників, сухого та пошкодженого гілля. Повне видалення сухостійних дерев;

- регулярне обстеження власних та прилеглих (закріплених) територій з метою **виявлення амброзії**, інших карантинних рослин, вжиття негайних заходів з їх знищення;

- здійснення заходів, що забезпечують збереження зелених насаджень, квітників, газонів;

- вжиття протягом року необхідних заходів боротьби зі шкідниками та хворобами зелених насаджень, а також з поширенням сезонних комах і кліщів, що становлять загрозу здоров'ю населення;

- проведення у повному обсязі заміни засохлих та пошкоджених кущів і дерев;

- регулярна обрізка крон дерев, гілля яких може заважати пересуванню громадян та проїзду автотранспорту, по периметру вуличної мережі присадибних ділянок;

- усунення на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) за власний рахунок та в установлені строки пошкоджень інженерних мереж або наслідків аварій, що сталися з їх вини;

- усунення на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

3. Підприємства, установи, організації, фізичні особи, які експлуатують ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, світлових показників розміщення пожежних гідрантів, установки з декоративного підсвічування будинків, будівель, споруд, вивісок, вітрин, світлової реклами, зобов'язані забезпечувати їх належний режим роботи та технічний стан.

Усі вітрини повинні бути обладнані спеціальною освітлювальною апаратурою, переважно енергозберігаючою.

4. Освітлення має бути рівномірним і не повинно засліплювати учасників дорожнього руху та освітлювати квартири житлових будинків.

Вуличне освітлення повинно вмикатися відповідно до встановленого графіка залежно від пори року та природних умов.

Розміщення обладнання архітектурно-художнього освітлення на фасаді будівель та споруд здійснюється виключно на підставі згоди власника будівлі або приміщень.

На пішохідних переходах, а також ділянках автомобільних доріг, проспектах, магістралях з високим рівнем небезпеки відключення освітлення у темний час доби забороняється.

РОЗДІЛ IV. Вимоги до утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою - територіях загального користування

Утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою - територіях загального користування здійснюється згідно з Правилами утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 квітня 2006 року № 105, та цими правилами.

1) Утримання об'єктів зеленого господарства включає: догляд за деревами і чагарниками, живоплотами, виткими рослинами, газонами, квітниками, садовими доріжками та майданчиками, малими архітектурними формами, захист зелених насаджень від шкідників і хвороб, садіння квітів, створення газонів, видалення окремих дерев, садіння окремих дерев, обрізання крони дерев, санітарне очищення об'єкту благоустрою.

2) Охороні та відновленню підлягають усі зелені насадження в межах населених пунктів під час проведення будь-якої діяльності, крім зелених насаджень, які висаджені або вирости самосівом в охоронних зонах повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільчих пунктів і пристроїв, мостів і шляхопроводів. Охорона, утримання та відновлення зелених насаджень на об'єктах благоустрою, а також знесення дерев, які вирости самосівом, здійснюються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів в залежності від підпорядкування об'єкта благоустрою, а на земельних ділянках, переданих у

власність, наданих у постійне користування або в оренду, - за рахунок коштів їх власників або користувачів.

3) Відповідальними за збереження зелених насаджень і належний догляд за ними, видалення сухостійних, фаутичних та аварійних дерев є:

- на об'єктах благоустрою державної чи комунальної власності - балансоутримувачі цих об'єктів;

- на територіях підприємств, установ, організацій, фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності та прилеглих територіях - вказані суб'єкти господарювання;

- на територіях земельних ділянок, які відведені під будівництво та прилеглих до них ділянок - забудовники чи користувачі (власники) цих територій;

- на приватних садибах і прилеглих ділянках - їх власники;

- на прибудинкових територіях співвласників багатоквартирного будинку - співвласники багатоквартирного будинку.

4) Усі роботи по поточному утриманню зелених насаджень на територіях, закріплених за підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності проводяться силами і коштами цих осіб або на договірних засадах з уповноваженою на це особою.

5) Догляд за зеленими насадженнями на вулицях, площах, скверах, майданах, парках повинен проводитися їх балансоутримувачами або підприємствами, які укомплектовані спеціальною технікою та механізмами, кваліфікованими спеціалістами, на умовах договору.

6) Видалення (знесення) дерев, кущів, газонів і квітників на території громади, відповідно до чинного законодавства, здійснюється у разі:

- реалізації генерального плану розвитку;

- реконструкції або капітального ремонту об'єкта благоустрою;

- знесення аварійних, сухостійних і фаутичних дерев, а також самосійних і порослих дерев з діаметром кореневої шийки не більш як **5 сантиметрів**;

- ліквідації аварійної ситуації на інженерних мережах;

- відновлення світлового режиму в житловому приміщенні, що затіняється деревами;

- проведення ремонтних та експлуатаційних робіт в охоронній зоні повітряних ліній електропередачі, на трансформаторній підстанції і розподільному пункті системи енергопостачання, мережі водо-, теплопостачання та водовідведення, телекомунікаційній і кабельній електромережі;

- досягнення деревом вікової межі;

- провадження господарської діяльності на території розсадників з вирощування декоративних дерев та кущів;

- ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації.

7) Видалення та пересаджування дерев, чагарників, газонів, квітників, тощо на землях комунальної власності здійснюється лише у разі наявності спеціального дозволу (ордеру), який видається на підставі акту органу місцевого самоврядування, акту обстеження зелених насаджень, після сплати відновної вартості зелених насаджень чи виконання компенсаційної посадки зелених насаджень.

8) Оплата відновної вартості зелених насаджень не проводиться у випадках передбачених пунктом 6 та:

- будівництва культових будівель та будівель, необхідних для їх обслуговування, що здійснюється релігійними організаціями, статuti (положення) яких зареєстровано в установленому законом порядку (за умови погодження такого будівництва з Мінприроди та Держкомнацрелігій).

9) Видалення аварійних, сухостійних і фаутих дерев на об'єкті благоустрою здійснює балансоутримувач на підставі акта обстеження зелених насаджень.

10) У процесі ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації, а також у разі коли стан зелених насаджень загрожує життю, здоров'ю людей чи майну громадян та/або юридичних осіб, видалення зелених насаджень здійснюється негайно з подальшим оформленням акта обстеження.

11) Видалення зелених насаджень на території меморіальних комплексів та кладовищ здійснюється за рішенням балансоутримувача на підставі акту обстеження зелених насаджень без сплати їх відновної вартості.

12) Видалення зелених насаджень на земельній ділянці, яка перебуває у приватній власності, та на присадибній земельній ділянці здійснюється за рішенням власника земельної ділянки. Відновна вартість зелених насаджень, розташованих на земельній ділянці, що відведена в установленому порядку фізичній або юридичній особі, сплачується під час передачі такої ділянки у власність відповідної особи. У випадках, коли земельну ділянку передано у власність фізичній чи юридичній особі без сплати відновної вартості зелених насаджень, відновна вартість зелених насаджень, що підлягають видаленню, сплачується на загальних підставах (крім випадків видалення зелених насаджень на присадибних ділянках).

13) Визначення (розрахунок) відновної вартості всіх видів зелених насаджень здійснюється відповідно до вимог Методики визначення відновної вартості зелених насаджень, затвердженої уповноваженим органом з урахуванням особливостей створення та утримання зелених насаджень.

14) Кошти відновної вартості зелених насаджень перераховується на окремий рахунок сільського бюджету і використовуються на проведення робіт з благоустрою території.

15) Формування та омолодження шляхом обрізування дерев не є видаленням зелених насаджень і проводиться на підставі акта обстеження з дотриманням вимог Правил утримання зелених насаджень, **за винятком** присадибних ділянок та земель, що перебувають у власності юридичних осіб, фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності та фізичних осіб, на яких формування та омолодження шляхом обрізування дерев не потребує складання акта обстеження.

РОЗДІЛ V. Вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту територій

1. Утримання споруд інженерного захисту територій від небезпечних геологічних процесів здійснюється з дотриманням вимог:

- Постанови Кабінету Міністрів України від 08 листопада 1996 року № 1369 «Про інженерний захист територій, об'єктів і споруд від зсувів»;

- Правил експлуатації споруд інженерного захисту територій населених пунктів від підтоплення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16 січня 2012 року № 23, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2012 року за № 170/20483;

- ДСТУ-Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення».

2. Утримання фонду захисних споруд цивільного захисту здійснюється відповідно до Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 138.

РОЗДІЛ VI. Вимоги до санітарного очищення територій

Збирання та зберігання побутових відходів здійснюється згідно з вимогами Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 року № 145 та Методики роздільного збирання побутових відходів, затвердженої наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 серпня 2011 року № 133.

Збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюються суб'єктом господарювання, який уповноважений на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах відповідно до Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року № 1173.

1) Санітарне очищення територій населених пунктів повинно бути планово-регулярним і включати раціональне та своєчасне збирання, зберігання, перевезення та видалення, надійне знешкодження, економічно доцільну утилізацію побутових відходів і екологічно безпечне захоронення побутових відходів, що утворюються на території населеного пункту та у місцях перебування людей за його межами відповідно до схеми санітарного очищення та цих Правил.

2) Санітарне очищення території населених пунктів здійснюється на підставі узгодженої та затвердженої в установленому порядку схеми, **включає** механізоване та ручне прибирання території об'єктів благоустрою, збір та видалення у встановлені місця відходів, сміття, листя, гілля, снігу, криги, належне їх захоронення, обробку, утилізацію, знешкодження та інші дії, що забезпечують утримання території населених пунктів відповідно до вимог цих Правил, санітарних норм та правил, рішень органу місцевого самоврядування, чинного законодавства.

3) Санітарне очищення територій населених місць здійснюється спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та підпорядкування відповідно до вимог законодавства про відходи та санітарного законодавства на договірних засадах з власниками чи балансоутримувачами об'єктів благоустрою.

6.1. Розмежування зон прибирання

6.1.1 Межі утримання прилеглих територій підприємств, установ, організацій

№ з/п	Прилегла територія	Суб'єкти господарювання, на яких покладається утримання прилеглої території	Межі утримання прилеглої території підприємства, установи, організації (не менше)
1	2	3	4
1	Двори, тротуари, покриття проїзної частини проїздів, прибудинкової території житлового фонду ЖК, ЖБК, ОСББ	Житловий кооператив, житлово-будівельний кооператив, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку	20 м від межі відведеної земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці
2	Двори, тротуари, майданчики, покриття проїжджої частини вулиці, інші території земельних ділянок, що надані у власність або користування юридичним або фізичним особам	Власники або користувачі земельних ділянок	20 м від межі земельної ділянки та до проїжджої частини вулиці
3	Території, прилеглі до об'єктів соціальної інфраструктури	Суб'єкти господарювання, що експлуатують вказані об'єкти	15 м від межі земельної ділянки до проїжджої частини вулиці
1	2	3	4
4	Території, прилеглі до автозаправних станцій	Суб'єкти господарювання, що експлуатують вказані об'єкти	50 м від межі земельної ділянки, що надана у власність або користування, та до проїжджої частини вулиці
5	Території, прилеглі до торговельних центрів, об'єктів побутового обслуговування, громадського харчування, авторемонтних майстерень, магазинів, ринків, тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності	Суб'єкти господарювання, що експлуатують вказані об'єкти	20 м від межі земельної ділянки, що надана у власність або користування, та до проїжджої частини вулиці
6	Території, прилеглі до колективних гаражів	Гаражно-будівельні кооперативи	20 м від межі земельної ділянки, що надана у власність або користування, та до проїжджої частини вулиці
7	Території, прилеглі до	Підприємства, установи,	у радіусі 10 м від периметру

	центрально-теплових, трансформаторних, газорозподільних, тяглових підстанцій	організації, на балансі яких знаходяться вказані об'єкти	споруд та до проїжджої частини вулиці
8	Автобусні зупинки та зупинки маршрутних транспортних засобів і стоянки (місця відстою) маршрутних таксі	Відповідні дорожньо-експлуатаційні підприємства або інші суб'єкти господарювання на договірних засадах	у радіусі 20 м від периметру споруд та до проїжджої частини вулиці
9	Майданчики для паркування	Суб'єкти господарювання, які утримують майданчики для паркування	20 м від периметру споруд та до проїжджої частини вулиці
10	Мости, шляхопроводи, інші штучні споруди, території під шляхопроводами	Балансоутримувачі штучних споруд	10 м від периметру споруд
11	Контейнерні майданчики	Балансоутримувачі територій, на яких розміщено контейнерні майданчики	5 м від периметру споруди
12	Території, відведені під проектування та забудову	Фізичні особи, яким відповідно до законодавства відведені земельні ділянки	20 м від межі земельної ділянки, яка відведена під проектування та забудову, та до проїжджої частини вулиці

6.1.2 Рішенням виконавчого комітету ради за підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності можуть бути закріплені з визначенням розміру для утримання у належному стані інші території в межах відповідного населеного пункту.

6.2. Заходи по прибиранню.

1) На територіях, які належить прибирати, підприємства, установи, організації, фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, громадяни зобов'язані проводити весь комплекс робіт, спрямований на наведення та постійне підтримання чистоти і порядку, збереження зелених насаджень, а саме:

а) регулярно прибирати від сміття, побутових відходів, бруду, опалого листя, снігу, льоду що забезпечує утримання об'єктів благоустрою та прилеглих територій у належному стані; при цьому тротуари прибираються вздовж всієї ділянки будинку, домоволодіння ;

б) забезпечувати вивезення сміття, бруду, будь-яких відходів, опалого листя на відведені для цього ділянки або сміттєзвалище. Вивезення сміття, побутових відходів здійснюється шляхом укладення відповідних договорів із спеціалізованими підприємствами;

в) регулярно мити об'єкти та елементи благоустрою, якщо їх можна мити для утримання в належному стані;

г)регулярно прибирати місця встановлення сміттєзбірників, контейнерних майданчиків для збору сміття, а також місця, забруднені побутовими та іншими відходами, на територіях, прилеглих до будинків та споруд;

д)утримувати приміщення громадських туалетів у належному санітарному та технічному стані.

е)встановлювати на території загального користування урни для випадкового сміття, своєчасно їх очищувати;

є)очищувати опори ліній електропередач, стовпів, парканів, будівель (приведення їх в належний технічний та естетичний стан) дерев інших елементів благоустрою від бруду, написів, оголошень, інформаційно-агітаційних плакатів, реклами, листівок та інших інформаційно-довідкових матеріалів;

ж)регулярно знищувати бур'яни, скошувати траву заввишки більше 15 см, видаляти сухостійні чагарники, видаляти сухе та поламане гілля, забезпечувати їх вивезення у спеціально відведені місця;

з)регулярно обстежувати прилеглі та закріплені території з метою виявлення амброзії полинолистої, карантинних рослин, проводити заходи по їх знищенню;

и)проводити заходи, що забезпечують збереження насаджень, квітників, газонів;

і)проводити у повному обсязі заміну засохлих та пошкоджених кущів і дерев;

ї)не допускати пошкодження елементів благоустрою, розташованих на прилеглих територіях;

й)здійснювати з додержанням встановлених норм та правил утримання в належному стані фасадів будівель, огорож та інших споруд;

к)проводити відновлення благоустрою території після проведення ремонтних або інших робіт, а також після аварій або природних явищ, які спричинили погіршення благоустрою.

2)Підприємства, установи, організації, фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють торгівлю або діяльність з надання побутових послуг **зобов'язані** забезпечити своєчасне прибирання, збір сміття та снігу, вивезення сміття, не допускати їх накопичення, забезпечити прибирання територій, прилеглих до об'єктів торгівлі та побутового обслуговування, включаючи павільйони, кіоски, палатки, лотки при організації вуличної торгівлі.

3)Лотки, столи, емності з напоями та інші пересувні елементи вуличної торгівлі розміщуються лише на тротуарах за межею пішохідної частини.

4)Обов'язковою умовою отримання погодження відповідних виконавчих органів сільської ради розміщення на території об'єктів благоустрою закладів торгівлі, послуг, громадського харчування та побуту суб'єкту господарювання є **укладення договору на вивіз ТПВ з спеціалізованим підприємством.**

5) Для запобігання забруднення випадковим сміттям вулиць, площ та інших об'єктів благоустрою, зобов'язання по **встановленню та утриманню урн покладається** на:

а) підприємства, установи, організації, фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, що утримують, експлуатують будинки, споруди, або інших осіб згідно з укладеними договорами.

б) підприємства, установи, організації, фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють будь-яку із видів діяльності (біля входу в торговельні зали, магазини, салони, інші приміщення з території загального користування, а також біля палаток, ларків, павільйонів, інших виносних/вуличних об'єктів торгівлі та послуг.

в) підприємства, установи, організації, фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, які є балансоутримувачами парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку, на території вказаних об'єктів.

г) транспортні підприємства та інші юридичні особи - відповідно до вимог цих Правил.

б) громадські вбиральні повинні утримуватися в належному стані юридичними особами, на балансі в яких вони перебувають, відповідно до вимог чинного законодавства.

7) необхідно своєчасно прибирати території, вивозити на встановлені майданчики листя, видалені однолітні рослини, сніг, лід, сміття, відходи.

6.3. Вимоги щодо поводження з відходами.

1) Збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це виконавчим органом ради на конкурсних засадах.

2) Власники або наймачі, користувачі житлових будинків, земельних ділянок, підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці зобов'язані укласти договори з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів, здійснюють оплату таких послуг та забезпечують роздільне збирання побутових відходів.

3) Під час проектування житлових будинків, громадських, виробничих, складських та інших споруд передбачаються будівництво та облаштування контейнерних майданчиків для роздільного збирання і зберігання побутових відходів, урн для побутових відходів.

4) З метою своєчасного збирання побутових відходів, створення безпечних умов для їх зберігання, вивезення з житлових масивів і внутрішньо дворових територій, доріг загального користування та інших об'єктів благоустрою населених пунктів і проведення масових заходів обладнуються контейнерні майданчики, урни для побутових відходів.

5) Роздільне збирання побутових відходів здійснюється їх власниками згідно з методикою роздільного збирання побутових відходів, яка затверджується центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

6) Роздільне збирання побутових відходів є пріоритетним напрямком санітарного очищення та обов'язкове на об'єктах з відособленою територією (пляжі, ринки, вокзали, парки, сквери та інші місця масового перебування населення).

7) У разі роздільного збирання побутових відходів відбір вторинної сировини з відходів, що зібрані у контейнери або завантажені у сміттєвози дозволяється тільки на підприємствах сортування та переробки відходів відповідно до вимог законодавства про відходи та санітарного законодавства.

8) Великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів.

9) Небезпечні відходи у складі побутових відходів збираються окремо від інших видів побутових відходів, а також мають відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

10) Під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилювання.

11) Перевезення побутових відходів здійснювати за графіками узгодженими з виконавцем послуг з перевезення відходів та власником чи балансоутримувачем об'єктів благоустрою.

12) Забороняється виставляти та складувати побутові відходи за межами приватного домоволодіння завчасно (раніше однієї доби) до прибуття сміттєвозу, а в разі його неприбуття власник (користувач) зобов'язаний забрати виставлені відходи до кінця дня.

13) Виконавці послуг з перевезення побутових відходів зобов'язані інформувати населення про графік перевезення побутових відходів.

14) Для дезінфекції контейнерів слід застосовувати засоби, дозволені до використання МОЗ України в цій сфері.

15) Рідкі відходи (фекалії, сеча, помії), що утворюються у житлових та громадських будівлях і спорудах за відсутності централізованого водопостачання та водовідведення слід зберігати у вигрібних ямах (вигребах).

16) У разі наявності дворових вбиралень вигрібна яма може бути спільною.

17) Вигріб повинен бути водонепроникним та мати щільно прилягаючу кришку. Об'єм вигребу розраховується виходячи з чисельності населення, що ним користується.

18) Вигреби необхідно очищати по мірі їх заповнення. Перевезення рідких відходів з вигребів та розміщення їх на території приватних володінь, а також використання їх у якості добрива в сільському господарстві забороняється.

19) Вигреби повинні бути віддалені від меж земельних ділянок навчальних та лікувально-профілактичних закладів, стін житлових та громадських будівель і споруд, майданчиків для ігор дітей та відпочинку населення на відстань не менше **20 м**.

20) На території приватного домоволодіння місце розміщення вигребу визначають самі домовласники, у цьому випадку відстань до власного житлового будинку може бути зменшено. У конфліктних ситуаціях питання щодо місць розміщення на території приватного домоволодіння вигребів розглядається органами місцевого самоврядування із залученням представників відповідних державних органів та громадськості.

21) В умовах нецентралізованого водопостачання вигреби на території приватного домоволодіння повинні бути віддалені від індивідуальних колодязів і каптажів джерел на відстань не менше **20 м**, при цьому відстань від вигребів до громадських колодязів і каптажів джерел повинна бути не менше **50 м**.

22) В населених пунктах, в місцях масового скупчення і відвідування громадян (парки, сквери, торгово-розважальні комплекси тощо) повинні влаштовуватись громадські вбиральні відповідно до вимог санітарного законодавства з розрахунку **1** санітарно-технічний прилад **на 500 осіб**.

23) Перевезення побутових відходів необхідно здійснювати спеціально обладнаними для цього транспортними засобами (сміттевозами, асенізаційними машинами тощо), що виключають можливість їх розвіювання, розсипання, розливання та розпилення, а також забезпечують зручність під час їх завантаження та вивантаження.

24) Видалення побутових відходів обов'язково повинно включати їх оброблення (перероблення) шляхом сортування з подальшим перевезенням вторинної сировини та не утилізованої складової до місць чи об'єктів утилізації, знешкодження або захоронення відповідно до вимог законодавства про відходи та санітарного законодавства.

25) Захороненню на спеціалізованих підприємствах (полігонах) підлягає виключно не утилізована складова побутових відходів у разі її оброблення (перероблення) шляхом глибокого пресування до щільності природних ґрунтів (більше **1 т/м³**) та подальшого брикетування.

26) Спалювання побутових відходів дозволяється лише на енергетичні цілі з метою одержання теплової та/або електричної енергії.

27) Особи, на яких покладено обов'язок по встановленню урн, **зобов'язані** утримувати їх у справному, естетичному стані, очищати від сміття в міру їх наповнення, але не менше ніж **один раз на добу**, у разі стійкого забруднення - промивати.

28) Підприємства, організації, установи, фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності **зобов'язані** забезпечити розміщення сміттєзбірників (урн, контейнерів) для накопичення сміття та твердих побутових відходів на об'єктах благоустрою, утримувати їх в належному санітарно-технічному стані згідно з санітарними нормами та цими Правилами.

29) Власник чи балансоутримувач контейнерів для зберігання побутових відходів зобов'язаний проводити їх миття та дезінфекцію засобами, дозволеними до використання МОЗ України в цій сфері, в літній період року - не рідше **одного разу на 10 діб**, а в інші періоди року - **не рідше одного разу на місяць**. Дезінфікувати сміттєзбірники (крім урн) та місця їх розташування необхідно у радіусі **1,5 м**.

30) Майданчики для розміщення контейнерів чи сміттєзбірників повинні бути відкритими, мати водонепроникне тверде покриття та бути обладнані навісами, із зручним під'їздом (очищеним від снігу та льоду в зимовий період) для спеціалізованого транспорту, огорожені з **3-х** сторін сіткою, бетонною, металевою огорожею не нижче **2 метрів**.

31) Контейнерні майданчики повинні бути віддалені від меж земельних ділянок навчальних та лікувально-профілактичних закладів, майданчиків для ігор дітей та відпочинку населення на відстань не менше 20 м.

32) В районах забудови, що склалася, де немає можливості дотримання встановлених розривів, місця розміщення контейнерів для зберігання побутових відходів встановлюються комісією за участю архітектора, житлово-експлуатаційної організації, органів самоорганізації населення та органів державної санітарно-епідеміологічної служби. Акти комісій затверджуються органами місцевого самоврядування.

33) Дозволяється розміщення контейнерів для зберігання побутових відходів в ізольованих спеціально обладнаних приміщеннях будівель і споруд за умови дотримання вимог, передбачених пунктом 2.20 Санітарних норм.

34) Кількість контейнерів для зберігання побутових відходів визначається чисельністю населення, що ними користується та нормами утворення відходів. Сумарний об'єм контейнерів для зберігання побутових відходів повинен перевищувати фактичний об'єм їх утворення на 25 відсотків.

РОЗДІЛ VII. Порядок розміщення малих архітектурних форм

Проектування малих архітектурних форм здійснюється з дотриманням Сдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правил користування ними та охорони, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1994 року № 198, та ДБН Б.2.2-5:2011 «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій»

7.1. Малі архітектурні форми для провадження підприємницької діяльності, торгово-посадочних комплексів

1) Біля кожної малої архітектурної форми, торгово-посадочного комплексу повинно бути зовнішнє штучне освітлення, а також впритул до неї покриття вдосконаленого типу та інші елементи благоустрою відповідно до вимог чинного законодавства та цих Правил.

2) У разі розміщення малої архітектурної форми на відстані більше **2 метрів** від тротуару до неї з тротуару повинна бути побудована пішохідна доріжка завширшки **1,5 метра**.

3) Біля кожної малої архітектурної форми, торгово-посадочного комплексу встановлюється урна для сміття.

4) Підключення малих архітектурних форм, торгово-посадочних комплексів до мереж та комунікацій здійснюється з дотриманням умов і правил технічної експлуатації відповідних мереж та комунікацій.

5) Власники або користувачі малих архітектурних форм, торгово-посадочних комплексів при розташуванні їх на зупинках громадського транспорту **зобов'язані** встановлювати та утримувати дошки оголошень встановленого зразку.

6.) Кількість розміщуваних малих архітектурних форм визначається залежно від функціонального призначення території і кількості відвідувачів на цій території,

виходячи з таких принципів: екологічність, безпека (відсутність гострих кутів), зручність у користуванні, легкість очищення, привабливий зовнішній вигляд.

7. Розміщення малих архітектурних форм не повинно ускладнювати або унеможлиблювати доступ до пожежних гідрантів, підступи до зовнішніх стаціонарних пожежних драбин, обладнання та засобів пожежогасіння.

8. З метою забезпечення максимально доступного користування територіями загального користування особами з вадами зору малі архітектурні форми треба підбирати яскравих (контрастних) тонів або фарбувати яскравими (контрастними) кольорами.

9. Для оформлення мобільного і вертикального озеленення застосовують такі види конструкцій: трельяжі, шпалери, перголи, альтанки, квіткарки, вазони, навіси, амфори.

10. Не допускається користування пересувними елементами вуличної торгівлі, якщо їх власники не дотримуються вимог нормативно-правових актів та нормативно-технічних документів щодо благоустрою прилеглої території та забезпечення належного утримання та використання інженерного обладнання.

7.2. Малі архітектурні форми некомерційного призначення, садові лави, покажчики найменування вулиць, будинкових номерних знаків, меморіальних дошок тощо.

1) Відповідальність за збереження та контроль за утриманням малих архітектурних форм некомерційного призначення, розташованих на території населених пунктів, що належать до комунальної власності, покладається на уповноважену особу сільської ради.

2) Садові, паркові лави слід розставляти згідно з планами парків, скверів, зелених зон за погодженням з уповноваженою особою, утримувати в справному стані, фарбувати не рідше **1 разу на рік**. Садові, паркові лави встановлюються та утримуються уповноваженою особою, яка утримує відповідні об'єкти благоустрою. Утримання садових, паркових лав включає їх миття, очищення від пилу і снігу, поточний ремонт.

7.3. Зовнішня реклама

Зовнішня реклама, вивіски, таблички та інша інформація для загального ознайомлення повинні подаватись на державні мові.

1) Рекламні засоби (спеціальні конструкції) розташовуються на підставі дозволів на розміщення зовнішньої реклами, наданих у встановленому порядку органом місцевого самоврядування.

2) Проведення робіт, пов'язаних з розташуванням (монтажем, реконструкцією, перенесенням, демонтажем) рекламних засобів на території громади, здійснюється на підставі дозволів на проведення цих робіт, наданих органом місцевого самоврядування в установленому порядку.

3) Виконання робіт, пов'язаних з розташуванням рекламних засобів здійснюється спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями.

4) Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів виконуються з **обов'язковим** відновленням благоустрою місця (території, споруди) у передбачений дозволом термін. Підключення рекламних засобів до існуючих

мереж зовнішнього освітлення здійснюється відповідно до вимог, передбачених чинним законодавством.

5) У разі проведення робіт, пов'язаних з розташуванням рекламних засобів, на територіях з твердим покриттям (трав'яним покривом) і необхідністю проведення земляних робіт виконується попередня підготовка, яка гарантує максимальне збереження твердого покриття (трав'яного покриву) та необхідну якість його відновлення з використанням аналогічного матеріалу покриття за технологією, яка гарантує його належну якість та відсутність осідання ґрунту.

6) Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів, **вважаються закінченими**, якщо проведено відновлення твердого покриття, трав'яного покриву, вивезено зайвий ґрунт, сміття, залишки матеріалів та виконано у повному обсязі інші роботи з відновлення благоустрою місця, що підтверджено відповідним актом.

7) Великоформатні (загальна площа яких перевищує 4,5 кв. м) рекламні засоби розташовуються відповідно до комплексного плану благоустрою площі, вулиці на одному рівні від горизонтальної поверхні ґрунту (дорожнього покриття) та на однаковій відстані від доріг.

8) Розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках історії та архітектури і в межах зон охорони таких пам'яток дозволяється за погодженням з органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

9) Рекламні засоби не повинні створювати перешкоди руху пішоходів і транспорту, механізованому прибиранню вулиць, обслуговуванню інженерних мереж і споруд, викошуванню газонів.

10) Освітлення зовнішньої реклами повинно бути рівномірним і не засліплювати учасників дорожнього руху, а також не освітлювати квартири житлових будинків.

11) Освітлення зовнішньої реклами повинно виконуватися енергозберігаючими приладами.

12) Рекламні засоби не повинні виступати джерелами шуму, вібрації, світлових, електромагнітних та інших випромінювань чи полів з порушенням діючих санітарних норм.

13) При розміщенні рекламних засобів поблизу перехресть, біля дорожніх знаків, світлофорів, пішохідних переходів та зупинок транспорту загального користування повинна забезпечуватись видимість дорожніх знаків, світлофорів, перехресть, пішохідних переходів, зупинок транспорту загального користування.

14) Виносні рекламні засоби розміщуються на відстані не більше **2 метрів** від будинку і тільки при ширині тротуару (пішохідної доріжки) не менше **2 метрів**.

15) Рекламні засоби, які розташовуються на будинках (у тому числі на дахах) і впритул до них, не повинні вступати у візуальний конфлікт з архітектурою цього будинку та суттєво міняти вигляд їхніх фасадів.

16) Місця розташування рекламних засобів повинні утримуватися в належному технічному та естетичному стані з забезпеченням їх постійного прибирання та впорядкування; при короткостроковому розміщенні зовнішньої реклами у зв'язку з проведенням спеціальних виставкових заходів, рекламних акцій (з розміщенням наземних рекламних засобів) повинен додатково укладатись договір з органом

місцевого самоврядуванням або уповноваженою ним особою для забезпечення прибирання території.

17) Матеріали, які використовуються при виготовленні усіх типів рекламних засобів, повинні відповідати сучасним вимогам з якості та екологічної безпеки.

18) Фундаменти рекламних засобів декоративно оформлюються шляхом їх облаштування плиткою або фарбуються. Вони заглиблюються на **15-30 см** нижче рівня ґрунту (при наявності дозволу на виконання земельних робіт), або розміщуються на поверхні.

19) Великоформатні (загальна площа яких перевищує 4, 5 кв. м) рекламні засоби повинні мати екранну монолітну конструкцію (місця з'єднань, частини конструкції, силові елементи, опори, торцеві поверхні, елементи кріплення освітлювальної арматури, місця з'єднання з фундаментом закрито обшивним матеріалом) з двосторонньою інформаційною площиною або мати декоративно оформлену зворотну сторону.

20) Рекламні засоби повинні утримуватись у належному технічному та естетичному стані з забезпеченням негайного відновлення пошкоджених конструкцій, заміною пошкоджених рекламних сюжетів, постійним оновленням зовнішнього вигляду рекламних засобів та рекламних сюжетів, а також містити реквізити власника рекламного засобу або відповідальної особи.

21) Відповідальність за технічний, естетичний стан рекламних засобів, розміщеної реклами, стан благоустрою місць розташування рекламних засобів несе власник рекламного засобу.

22) Роботи, пов'язані з розташуванням рекламних засобів, без додержання порядку, визначеного сільською радою, щодо проведення таких робіт та вимог цих Правил, вважаються незаконними і тягнуть за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

23) Рекламні засоби, які розташовано з порушеннями порядку розміщення зовнішньої реклами та порядку оплати за тимчасове користування місцями розташування рекламних засобів, цих Правил (без дозволів, у разі закінчення терміну дії дозволів - без продовження строку дії, у разі скасування дозволу, з недодержанням визначеної у дозволі конструкції рекламного засобу, недодержання визначеного місця розташування рекламного засобу), а також в інших випадках, визначених у нормативно-правових актах або в договорі про тимчасове користування місцями розташування рекламних засобів, **підлягають демонтажу** в порядку, встановленому органом місцевого самоврядування.

24) Шкода, завдана при розміщенні зовнішньої реклами внаслідок порушення законодавства з благоустрою, підлягає компенсації у встановленому чинним законодавством порядку.

РОЗДІЛ 8. Права, обов'язки та відповідальність у сфері благоустрою

8.1. Громадяни у сфері благоустрою мають право:

- 1) Користуватись об'єктами благоустрою;
- 2) Брати участь в обговоренні Правил та проектів благоустрою;

3) Вносити на розгляд органів місцевого самоврядування пропозиції з питань благоустрою;

4) Отримувати в установленому законом порядку повну та достовірну інформацію про затвердження Правил та внесення до них змін, а також роз'яснення їх змісту;

5) Брати участь у здійсненні заходів з благоустрою, озелененні та утриманні в належному стані садиб, дворів, парків, площ, вулиць, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, ремонті шляхів і тротуарів, інших об'єктів благоустрою;

6) Вимагати негайного виконання робіт з благоустрою в разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоди життю, здоров'ю або майну громадян;

7) Звертатись до суду з позовом про відшкодування шкоди, заподіяної майну чи здоров'ю громадян внаслідок дій чи бездіяльності балансоутримувачів об'єктів благоустрою

8.2. Громадяни у сфері благоустрою зобов'язані:

1) Утримувати в належному стані земельні ділянки, які перебувають в їх власності або користуванні, та прилеглі до них території.

2. Не порушувати права власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів, дотримуватись правил добросусідства, знищувати бур'яни у дворах, присадибних ділянках та закріплених територіях на протязі всього вегетаційного періоду.

3. Дотримуватись обмежень, пов'язаних з установами земельних сервітутів та охоронних зон.

4. Складувати органічні відходи, опале листя, тощо, в індивідуальних господарствах на території присадибних ділянок у компостних ямах для подальшого використання їх як органічного добрива.

5. Дотримуватись правил утримання та поведінки з домашніми та іншими тваринами, утримувати собак на прив'язі, або без прив'язі у закритих дворах. Не допускати забруднення тваринами місць загального користування, у разі забруднення, власник тварини, або відповідальна особа, зобов'язані прибрати забруднення.

6) Дотримуватися Правил благоустрою;

7) Не порушувати права і законні інтереси інших суб'єктів у сфері благоустрою;

8) Відшкодовувати в установленому порядку збитки, завдані порушенням законодавства з питань благоустрою;

9) Виконувати інші обов'язки у сфері благоустрою, передбачені законодавством України.

10. Укладати договори на вивіз ТПВ

8.3. Підприємства, установи, організації, фізичні особи — підприємці у сфері благоустрою мають право:

1) Брати участь у розробленні планів соціально-економічного розвитку населених пунктів та заходів з благоустрою їх територій;

2) Брати участь в обговоренні проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів з благоустрою;

3) Вимагати зупинення робіт, що виконуються з порушенням Правил;

4) Вимагати негайного виконання робіт з благоустрою в разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоди життю або здоров'ю громадян, їх майну та майну юридичної особи;

5) Брати участь у роботі комісій з прийняття в експлуатацію нових, реконструйованих та капітально відремонтованих об'єктів благоустрою;

6) Вносити на розгляд органів місцевого самоврядування пропозиції щодо поліпшення благоустрою.

8.4. Підприємства, установи, організації, фізичні особи - підприємці сфері благоустрою зобов'язані:

1) Утримувати в належному стані території, надані їм в установленому законом порядку та прилеглі території;

2) Усувати на закріплених за ними об'єктах благоустрою за власний рахунок та в установлені строки пошкодження інженерних мереж або наслідки аварій, що сталися з їх вини;

3) Усувати на закріплених за ними об'єктах благоустрою наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в установленому порядку;

4) Проводити згідно з планами, затвердженими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, інвентаризацію та паспортизацію закріплених за ними об'єктів благоустрою;

5) У процесі утримання об'єктів благоустрою дотримуватися відповідних технологій щодо їх експлуатації та ремонту, регулярно здійснювати заходи щодо запобігання передчасному зносу об'єктів, забезпечення належних та безпечних умов їх функціонування та утримання їх у чистоті та належному стані;

6) Відшкодовувати збитки та іншу шкоду, завдану ними внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища, відповідно до чинного законодавства України;

7) Здійснювати благоустрій та утримання по периметру території, прилеглої до об'єкту або землекористування з влаштуванням благоустрою в сучасному стилі, що не суперечить архітектурі будівель, споруд з використанням сучасних будівельних та оздоблювальних матеріалів (сухопресована плитка, декоративні засоби освітлення території, урни тощо) відповідно технічних умов;

8) Постійно утримувати в належному стані фасади будівель і споруд, у тому числі на об'єктах з комунальною часткою власності;

9) Укласти з сільською радою договір на комплексне опорядження, утримання і зовнішній благоустрій території, прилеглої до їхньої;

10) Проводити своєчасне відновлення зовнішнього вигляду малих архітектурних форм;

11) Відповідно до встановлених норм та правил впорядковувати надані їм земельні ділянки (забезпечувати використання їх за цільовим призначенням, додержуватися вимог законодавства про охорону довкілля, не порушувати прав власників суміжних земельних ділянок та землекористувачів, дотримуватися

правил добросусідства та обмежень, пов'язаних з встановленням земельних сервітутів та охоронних зон, за свій рахунок привести земельну ділянку у попередній стан у разі незаконної зміни її рельєфу, за винятком здійснення такої зміни не власником земельної ділянки, коли приведення у попередній стан здійснюється за рахунок особи, яка незаконно змінила рельєф).

12) Розташовувати об'єкти торгівлі, громадського харчування, побутових послуг та розваг, в тому числі в малих архітектурних формах на територіях об'єктів благоустрою **виключно** за погодженням із відповідними органами державного санітарно-епідеміологічного нагляду, органами екологічної безпеки, виконавчими органами сільської ради;

13) Виконувати інші обов'язки у сфері благоустрою, передбачені законодавством України.

РОЗДІЛ 9. Заборони, обмеження.

9.1. На об'єктах благоустрою забороняється:

1) Здійснювати діяльність, яка негативно впливає на довкілля при відсутності позитивного висновку державної екологічної експертизи, проектної документації об'єктів будівництва, реконструкції;

2) Виконувати земляні, будівельні та інші роботи без дозволу (ордеру), виданого в установленому чинним законодавством порядку;

3) Розпочинати роботи на дорогах без виконання вимог щодо забезпечення безпеки руху та без встановлення в повній мірі технічних засобів організації дорожнього руху.

4) Розробляти асфальтобетонне покриття екскаватором без розрізання дисковою фрезою;

5) Виконання будь-яких будівельних робіт у місцях поховань, на місцевості із залишками слідів давніх поховань, на територіях закритих кладовищ, а також у прилеглих до місць поховань охоронних зонах.

6) Розміщення та/або залишення будівельних матеріалів (піску, щебеню, мішків із матеріалами тощо, будівельного сміття, відходів на прибудинкових територіях, житлової та громадської забудови, прилеглих до них територіях без дозволу на тимчасове погіршення благоустрою, виданого в установленому порядку;

7) Залишення виконання земельних, будівельних, ремонтних, монтажних та інші робіт на об'єктах благоустрою, що тягнуть погіршення благоустрою (пошкодження чи знищення елементів або об'єктів благоустрою, порушення умов благоустрою, ускладнення умов руху пішоходів та транспорту, розміщення конструкцій, матеріалів та обладнання) без належного та якісного відновлення благоустрою території;

8) Виконання планових робіт з пошкодження елементів благоустрою під виглядом аварійних.

9) Перенесення існуючих підземних комунікацій, зелених насаджень, якщо це не передбачено проектом, без узгодження з їх власником чи користувачем.

10) Засипати ґрунтом дерева, кущі, інші зелені насадження, геодезичні знаки, кришки каналізаційних, телефонних та інших колодязів.

11) Засипання траншей не придатним для цієї мети матеріалом, та без необхідного ущільнення.

12) Вчиняти дії, що негативно впливають на архітектуру фасадів будівель і споруд, у тому числі робити написи, малюнки на стінах будинків, споруд;

13) Використовувати допоміжні приміщення будинків та споруд громадської забудови не за цільовим призначенням, зберігання побутових речей, обладнання, інвентаря та інших предметів.

14) Захаращувати, засмічувати сходові клітини в будинках і спорудах громадської забудови та входи на них, горища, технічні поверхи, підвальні приміщення, місця загального користування, а також підходи до пожежного обладнання й інвентаря;

15) Пошкоджувати будь-яким способом стіни будинків та споруд, робити на них написи.

16) Розміщення та діяльність об'єктів у сфері торгівлі, громадського харчування, послуг та побуту без наявності відповідних погоджень та дозвільних документів, визначених цими Правилами та діючим законодавством.

17) Зберігати товари і тару на прилеглих до об'єктів торговельної діяльності або сфери послуг територіях, проїжджій частині вулиць, тротуарах, інших територіях загального користування.

18) Самовільно встановлювати малі архітектурні форми та торгово-посадочні комплекси.

19) Користуватися малими архітектурними формами, а також пересувними елементами вуличної торгівлі, якщо їх власниками (користувачами) не забезпечене закриття використаної ними води в підземній мережі водовідведення.

20) Під час експлуатації малих архітектурних форм, торгово-посадочних комплексів пошкоджувати або знищувати зелені насадження, якщо інше не передбачено узгодженим проектним рішенням, висновком органу охорони навколишнього природного середовища та розрахунком відшкодування втрат озеленення, відповідною угодою.

21) Займати самовільно земельні ділянки і використовувати їх при відсутності документа, що засвідчує право на використання та володіння землею;

22) Використовувати земельні ділянки не за цільовим призначенням;

23) Вчиняти дії, які можуть привести до підтоплення територій та спровокувати зсувні процеси;

24) Підключатися самовільно до будь-яких мереж та комунікацій;

25) Перекривати проїзди, проходи загального користування будь-якими засобами без відповідного на те дозволу виданого в установленому порядку.

26) Встановлювати самовільно тимчасові або постійні огорожі та відгородження на територіях загального користування;

27) Вчиняти дії, що тягнуть порушення умов благоустрою, пошкодження (руйнування чи псування) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів та елементів благоустрою, ускладнення умов руху пішоходів та транспорту, та інші дії, заборонені цими Правилами, чинним законодавством України.

28) Залишати автотранспортні засоби, механізми на внутрішньо кварталних проїздах, прибудинкових територіях, прилеглих територіях до житлової та

громадської забудови, гаражів, автостоянок тощо, що заважає руху транспорту спеціального та спеціалізованого призначення.

29) Зберігати автотранспортні засоби, механізми та сільськогосподарську техніку на комунальній території без відповідного дозволу сільської ради.

30) Відключення освітлення у темний час доби на пішохідних переходах, а також ділянках автомобільних доріг, проспектах, магістралях з високим рівнем небезпеки.

31) У спеціально обладнаних місцях для стоянки транспортних засобів:

- засмічувати територію, а також мити транспортні засоби в непередбачених для цього місцях;
- розпалювати вогнища;
- торгувати без дозволу власника дорожнього об'єкта або уповноваженого ним органу, без погодження із зацікавленими службами в установленому порядку та без погодження з територіальним підрозділом Національної поліції України;
- зливати відпрацьовані мастила на землю чи дорожнє покриття;
- псувати обладнання місць стоянки, паркування, пошкоджувати зелені насадження.
- встановлювати технічні засоби регулювання дорожнього руху без погодження з територіальними підрозділами Національної поліції України;
- здійснювати ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів на внутрішньо кварталних територіях, не відведених для цього місцях (крім випадків проведення негайного ремонту при аварійній зупинці);
- захарачення території місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування) сміттям, відходами, товарами, тарою, обладнанням тощо.

32) У межах «червоних ліній» сільських вулиць і доріг:

- розміщувати гаражі, голубники та інші споруди й об'єкти, крім об'єктів, визначених відповідними державними будівельними нормами і правилами (крім визначених містобудівною документацією, графічною частиною Правил сміттєзбірників біля об'єктів дорожнього сервісу, або для загального користування);
- розміщувати контейнери та іншу тару для твердих побутових і харчових відходів;
- смітити, псувати дорожнє покриття, обладнання, зелені насадження;
- скидати промислові, меліоративні і каналізаційні води в систему дорожнього зливостоку;
- встановлювати намети та влаштовувати місця для відпочинку без відповідного дозволу;
- випасати худобу та свійську птицю;
- виконувати будь-які роботи без одержання на те дозволу у власника дорожнього об'єкта або уповноваженого ним органу та погодження з територіальним підрозділом Національної поліції України.

33) На території зелених насаджень:

- складувати будь-які матеріали;
- влаштовувати звалища сміття, снігу, льоду тощо;

- використовувати роторні снігоочишувальні машини для викидання снігу на зелені насадження. Використання їх для прибирання озелених вулиць та майданів допускається лише в умовах аварійних ситуацій у разі наявності спеціальних направляючих пристроїв, що зменшують пошкодження насаджень від попадання снігу;

- **обладнувати стоянки, здійснювати виїзд або розміщати автомашини, мотоцикли, велосипеди та інші транспортні засоби, у тому числі якщо це призводить до пошкодження зелених насаджень – (дерев, чагарників, квітників, трав'яної рослинності природного або штучного походження, тощо);**

- будь-яке будівництво, розміщення малих архітектурних форм без наявності відповідних документів;

- використовувати малі архітектурні форми не за призначенням;

- влаштовувати місця для зупинки маршрутних транспортних засобів або пасажирські площадки на газонах та зелених зонах;

- ходити та влаштовувати ігри на газонах, кататися на ковзанах, санчатах, за винятком місць, спеціально для цього відведених і обладнаних;

- підвішувати на деревах гамаки, гойдалки, мотузки для сушіння білизни, прикріплювати рекламні щити, електропроводи, електрогірлянди з лампочок та інші предмети, якщо вони можуть пошкодити дерево;

- добувати з дерев сік, смолу, робити надрізи, надписи, наносити механічні пошкодження;

- пошкоджувати зелені насадження будь-яким способом, рвати квіти і ламати дерева та чагарники, витоптувати газони, квітники;

- знищувати мурашники, ловити птахів і звірів та стріляти у них;

- засмічувати і засипати водоймища або влаштовувати на них загати;

- висаджувати зелені насадження без погодження з власниками підземних комунікацій;

- заправляти, ремонтувати автотранспортні засоби і механізми, човни і катери на прибудинкових територіях, газонах, берегах рік і озер, у парках та скверах, інших зелених зонах;

- збирати квіти, плоди, насіння та інші частини об'єктів рослинного світу, які виростають у місцях загального користування;

- висаджувати, зносити, пересаджувати зелені насадження на територіях загального користування без отримання дозволу та без додержання встановленого порядку:

- збирати листя з-під угруповань дерев та чагарників у лісопарках, парках, скверах, садах, зелених зонах, оскільки це призводить до винесення органічних добрив, зменшення ізоляційного шару для ґрунту;

- пошкоджувати зелені насадження, збирати квіти, гриби на територіях парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку.

34)Порушувати правила складування, зберігання, розміщення, транспортування, утилізації та використання будь-яких відходів;

35) Використовувати не за призначенням контейнери та урни для збору сміття та твердих побутових відходів;

36) Заповнювати контейнерні ємкості для збору твердих побутових відходів палаючими або тліючими відходами, снігом, льодом, великогабаритними предметами, а також відходами, що можуть псувати контейнери та спецавтотранспорт;

37) Виливати рідину, викидати будь-які відходи, будівельні матеріали, здійснювати очистку одягу та килимів, кидати предмети з балконів, лоджій, вікон, сходів та дахів будинків, споруд;

38) Здійснювати викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря без відповідного на те дозволу;

39) Засмічувати, забруднювати водні об'єкти та водні ресурси та їх прибережні захисні смуги;

40) Складати опале листя, гілля на прибудинкових територіях, а також поряд з майданчиками для тимчасового накопичення відходів.

41) Вивозити, виносити, викидати та/або звалювати в не відведених для цього місцях будь-які відходи, траву, гілля, деревину, листя, сніг тощо, влаштовувати несанкціоновані звалища;

42) Спалювати будь-які відходи промислового, побутового або природного походження, траву, бур'яни, листя тощо на усій території Якушинецької територіальної громади;

43) Проектування, будівництво та експлуатація полігонів побутових відходів без оснащення системами захисту ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату.

44) Самовільно влаштовувати городи;

45) Проводити виставки, святкові, розважальні, концертні, рекламні та інші масові заходи без укладення договорів на прибирання території та вивіз сміття та відновлення зелених насаджень.

46) Дозволяти експлуатацію поламаного, небезпечного для життя та здоров'я громадян обладнання, елементів благоустрою майданчиків для дозвілля та відпочинку.

47) Здійснювати будівництво нових та реконструкцію наявних дошкільних виховних, загальноосвітніх та професійних навчально-виховних, вищих навчальних закладів без передбачених нормативами фізкультурно-спортивних споруд та приміщень;

48) Проводити перепрофілювання та ліквідацію діючих фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд без створення рівноцінних;

49) Експлуатувати спортивні споруди та обладнання, що не забезпечує безпеки громадян.

50) Змінювати призначення пам'ятників культурної спадщини, пам'яток, їхніх частин та елементів, робити написи, позначки на них, на їх територіях та в охоронних зонах без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.

51) Здійснювати діяльність, що створює загрозу пам'ятці культурної спадщини, пам'ятці або порушує законодавство, державні стандарти, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини.

52)Зносити, замінювати, перемішувати (переносити) на інші місця пам'ятники культурної спадщини, пам'ятки, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно (переміщення (перенесення) пам'ятки на інше місце допускається як виняток у випадках, коли неможливо зберегти пам'ятку на місці, за умови проведення комплексу наукових досліджень з вивчення та фіксації пам'ятки (обміри, фото фіксація тощо).

53)Вчиняти дії по організації, розміщенню реклами, будь-яких рекламних засобів, будь-яких оголошень, плакатів, листівок тощо безпосередньо на фасадах будинків, будівель, споруд та їх елементів, на парканах, огорожах, стовпах, конструкціях (крім дошок оголошень), деревах, водостічних трубах та інших не відведених для цього місцях.

54)Встановлювати самовільно об'єкти (будь-які конструкції) зовнішньої реклами та торгівлі, тощо;

55)Проводити роботи з розташування рекламного засобу з порушенням визначеного дозволом місця їх проведення (визначеного місця розташування рекламного засобу, реклами), в тому числі при короткостроковому розміщенні рекламного засобу, реклами.

56)Розміщувати рекламні засоби:

- на пішохідних доріжках та алеях, якщо це перешкоджає вільному руху пішоходів;

- на територіях пам'яток садово-паркового мистецтва, природних заповідників, парків, на квітниках та деревах;

57)В зимовий період при насипанні поверхового шару ґрунту над фундаментом рекламного засобу або відновленні благоустрою при демонтажі рекламного засобу (відновлення після демонтажу фундаменту рекламного засобу) використовувати змерзлий, кусковий ґрунт.

58)При заміні рекламного сюжету розташовувати автотранспортні засоби на території зелених насаджень.

59)Вигулювати та дресирувати тварин у не відведених для цього місцях, залишати на об'єктах благоустрою та їх елементах екскременти тварин, купати тварин в санітарній зоні річок та водойм;

60)Розводити тварин з виявленими генетичними змінами, що спричиняють їм страждання;

61)Розводити тварин зі спадково закріпленою агресивністю;

62)Примушувати до нападу одних тварин на інших, крім випадків використання собак мисливських порід, інших ловчих звірів та птахів для полювання;

63)Проводити генетичні зміни на тваринах;

64)Застосовувати до тварин фармакологічні та механічні засоби допінгу;

65)Вчиняти інші дії чи бездіяти, що суперечать принципам захисту тварин від жорстокого поводження.

66)Вилловлювати собак, котів та інших домашніх тварин, крім випадків, коли ці тварини є небезпечними для оточуючих та проявляють агресивність, створюючи загрозу безпеці людей.

67) Здійснювати куріння тютюнових виробів на робочих місцях та в громадських місцях (за винятком місць, спеціально для цього відведених), а саме:

- в будівлях, спорудах (їх частинах), які доступні або відкриті для населення вільно чи за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, в тому числі в під'їздах;

- на стадіонах;

- на територіях закладів освіти, у тому числі дитячих комбінатів, шкіл, вищих та середніх навчальних закладів;

- на територіях та безпосередньо поряд з територіями дитячих майданчиків, дитячих розважальних атракціонів, майданчиків для відпочинку та дозвілля;

- у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ.

9.2. Обмеження (обтяження) на використання земельних ділянок.

1) На використання власником або землекористувачем земельної ділянки або її частини може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законом або договором. Перехід права власності або права користування земельною ділянкою не припиняє встановленого обмеження (обтяження).

2) Право на земельну ділянку може бути обмежено законом або договором у випадках, передбачених Земельним кодексом України, а також інших випадках, встановлених законом.

3) Правовий режим земель охоронних зон визначається чинним законодавством України. Охоронні зони створюються:

а) навколо особливо цінних природних об'єктів, об'єктів культурної спадщини, гідрометеорологічних станцій тощо з метою охорони і захисту їх від несприятливих антропогенних впливів;

б) уздовж ліній зв'язку, електропередачі, земель транспорту, мостів, шляхопроводів, навколо промислових об'єктів для забезпечення нормальних умов їх експлуатації, запобігання ушкодження, а також зменшення їх негативного впливу на людей та довкілля, суміжні землі та інші природні об'єкти.

4) Правовий режим земель зон санітарної охорони визначається чинним законодавством. Зони санітарної охорони створюються навколо об'єктів, де є підземні та відкриті джерела водопостачання, водозабірні та водоочисні споруди, водоводи, об'єкти оздоровчого призначення та інші, для їх санітарно-епідеміологічної захищеності. У межах зон санітарної охорони **забороняється** діяльність, яка може призвести до завдання шкоди підземним та відкритим джерелам водопостачання, водозабірним і водоочисним спорудам, водоводам, об'єктам оздоровчого призначення, навколо яких вони створені.

5) Правовий режим земель санітарно-захисних зон визначається чинним законодавством України. Санітарно-захисні зони створюються навколо об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електромагнітних хвиль, електронних полів, іонізуючих випромінювань тощо, з метою відокремлення таких об'єктів від територій житлової забудови.

б) У межах санітарно-захисних зон **забороняється** будівництво житлових об'єктів, об'єктів соціальної інфраструктури та інших об'єктів, пов'язаних з постійним перебуванням людей.

7) Прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водоймищ та на островах **забороняється**:

а) розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також садівництво та городництво;

б) зберігання та застосування пестицидів і добрив;

в) влаштування загонів для худоби;

г) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;

д) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;

е) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки.

8) На землях рекреаційного призначення **забороняється** діяльність, що перешкоджає або може перешкоджати використанню їх за призначенням, а також негативно впливає або може вплинути на природний стан цих земель. Порядок використання земель рекреаційного призначення визначається законом.

РОЗДІЛ 10. Контроль у сфері благоустрою території

Самоврядний та громадський контроль за станом благоустрою здійснюється відповідно до статей 40 та 41 Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

10.1. Контроль у сфері благоустрою спрямований на забезпечення дотримання органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності, громадянами, у тому числі іноземцями та особами без громадянства, вимог Закону України „Про благоустрій населених пунктів”, цих Правил та інших нормативно-правових актів.

10.2. Контроль за станом благоустрою, виконанням цих Правил, покладаються на уповноважені сільською радою органи.

10.3. Якщо під час перевірки виявлені причини та умови, які можуть спричинити порушення благоустрою, посадова особа контролюючого органу зобов'язана скласти та видати офіційний документ - припис, який є обов'язковим для виконання в термін до 10 діб особами, які є відповідальними за утримання об'єктів благоустрою.

10.4. У приписі зазначаються: дата і місце його складання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала припис, відомості про особу, на яку складений припис, та надаються пропозиції щодо усунення причин та умов, які спричиняють порушення благоустрою території.

10.5. Припис підписується особою, яка його склала, і особою, на яку він складений. У разі відмови особи отримати припис в графі "Припис одержав" робиться про це запис.

10.6. Посадова особа контролюючого органу, яка під час перевірки об'єкта благоустрою виявила порушення вимог цих Правил, зобов'язана на винну особу

скласти протокол про вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

10.7. При вчиненні однією посадовою чи фізичною особою двох або більше адміністративних правопорушень протокол про вчинення адміністративного правопорушення складається за кожне правопорушення окремо.

10.8. У протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються: дата і місце його складення, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу правопорушника, місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення; нормативний акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення; прізвища, адреси свідків і потерпілих, якщо вони є; пояснення правопорушника, інші відомості, необхідні для вирішення справи.

Якщо правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду, про це також зазначається в протоколі.

Протокол підписується особою, яка його склала, і особою, яка вчинила адміністративне правопорушення; при наявності свідків і потерпілих протокол може бути підписано також і цими особами.

У разі відмови особи, яка вчинила правопорушення, від підписання протоколу, в ньому робиться запис про це. Особа, яка вчинила правопорушення, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу, а також викласти мотиви своєї відмови від його підписання.

При складанні протоколу правопорушникові роз'яснюються його права і обов'язки, передбачені статтею 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення, про що робиться відмітка у протоколі.

Особа, яка виявила порушення, здійснює заходи щодо встановлення особи, винної у скоєнні правопорушення, шляхом направлення запитів до правоохоронних органів.

Після складення протоколу, він у п'ятиденний строк надсилається на розгляд до адміністративної комісії за місцем проживання порушника.

10.9. Справа про адміністративне правопорушення розглядається адміністративною комісією в п'ятнадцятиденний строк з дня отримання протоколу про адміністративне правопорушення.

На засідання адміністративної комісії запрошуються особи, відносно яких складено протокол про адміністративне правопорушення.

За результатами розгляду справи про адміністративне правопорушення адміністративна комісія виносить постанову по справі.

Постанова повинна містити: найменування органу, який виніс постанову, дату розгляду справи; відомості про особу, щодо якої розглядається справа; викладення обставин, установлених при розгляді справи; зазначення нормативного акта, який передбачає відповідальність за дане адміністративне правопорушення; прийняте по справі рішення.

10.10. Відшкодування майнової шкоди, заподіяної об'єкту благоустрою під час вчинення адміністративного правопорушення, здійснюється у порядку, визначеному законодавством та цих Правил.

10.11. У відповідності до статті 97 Кодексу України про адміністративні правопорушення інспекція державного архітектурно-будівельного контролю виявляє та вживає заходів щодо самовільного будівництва будинків або споруд, а також самовільної зміни архітектурного вигляду будинків або споруд під час їх експлуатації та складає протоколи про адміністративні правопорушення.

10.12. Уповноважені працівники виконавчого органу ради забезпечують контроль за дотриманням встановленого нормативними актами порядку експлуатації та утримання підприємствами, установами та організаціями, незалежно від форм їх власності, рекламних засобів, вимагають від юридичних і фізичних осіб усунення виявлених порушень та складають протоколи про адміністративні правопорушення.

10.13. У разі необхідності та з метою забезпечення виконання Правил благоустрою сільська рада чи її виконавчий орган звертаються до органів поліції, які відповідно до своїх обов'язків:

- надають у межах наданих прав допомогу представникам органу місцевого самоврядування у здійсненні їх законної діяльності, якщо їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників;

- встановлюють особу порушника, якщо особа не відома;

- проводять затримання особи, яка чинить опір;

- проводять вилучення товарної маси та беруть її під охорону до встановлення особи порушника.

10.14. У разі протидії проведенню робіт з елементів благоустрою або примусового переміщення автотранспортних засобів до винних осіб застосовуються заходи адміністративної, цивільної чи кримінальної відповідальності у відповідності до чинного законодавства.

РОЗДІЛ 11. Відповідальність за порушення Правил благоустрою

11.1. За порушення цих Правил винні особи несуть відповідальність, встановлену Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України „Про благоустрій населених пунктів”, цими Правилами, іншими нормативно-правовими актами та рішеннями сільської ради.

У разі невиконання або порушення суб'єктами господарської діяльності, передбачених Правилами вимог та обов'язків, органи місцевого самоврядування передають матеріали про невиконання або порушення до відповідних органів державної виконавчої влади, прокуратури, порушують питання про призупинення дії або анулювання наданої раніше дозвільної документації.

11.2. До відповідальності за порушення законодавства у сфері благоустрою притягаються особи, винні у:

- 1) Порушенні встановлених державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою;

- 2) Проектуванні об'єктів благоустрою територіальної громади з порушенням затвердженої в установленому законодавством порядку містобудівної документації та державних будівельних норм;

3) Порухенні встановлених законодавством екологічних, санітарно-гігієнічних вимог та санітарних норм під час проектування, розміщення, будівництва та експлуатації об'єктів благоустрою;

4) Порухенні Правил благоустрою території громади;

5) Порухенні режиму використання й охорони територій та об'єктів рекреаційного призначення;

6) Самовільному зайнятті території (частини території) об'єкта благоустрою територіальної громади;

7) Пошкодженні (руйнуванні чи зіпсуванні) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів та елементів благоустрою сільської ради;

8) Знищенні або пошкодженні зелених насаджень чи інших об'єктів озеленення, крім випадків, передбачених законом;

9) Забрудненні (засміченні) території сільської ради;

10) Неналежному утриманні об'єктів благоустрою, зокрема покриття доріг, тротуарів, освітлення територій сільської ради тощо.

11.3. Допущення порушень не позбавляє винну особу від обов'язку припинення порушення та вчинення дій по відновленню благоустрою. У разі порушення Правил благоустрою особи, винні у їх порушенні, зобов'язані вчинити всі необхідні дії для усунення наслідків такого порушення. Усунення наслідків порушення здійснюється негайно. У виняткових випадках, коли усунення зазначених наслідків пов'язане із значним об'ємом робіт або необхідністю залучення третіх осіб для виконання відповідних робіт, усунення порушення може бути здійснено у триденний строк. У випадках, коли порушення вимог цих Правил пов'язане із аварією, стихійним лихом, усунення наслідків такого порушення здійснюється у п'ятиденний строк.

11.4. Балансоутримувач має право на відшкодування винною особою витрат (збитків), понесених у зв'язку з усуненням наслідків порушення вимог цих Правил.

11.5. Збитки, завдані об'єкту благоустрою в результаті порушення законодавства з питань благоустрою, підлягають відшкодуванню в установленому порядку. Оцінка завданих збитків проводиться балансоутримувачем у разі:

1) Протиправного пошкодження чи знищення елементів благоустрою;

2) Пошкодження чи знищення елементів благоустрою при:

- ліквідації аварій на інженерних мережах та інших елементах благоустрою;
- здійсненні ремонту інженерних мереж;
- видаленні аварійних сухостійних дерев та чагарників;
- прокладанні нових інженерних мереж;
- виконанні інших суспільно необхідних робіт.

11.6. У випадках, зазначених у пунктах 11.2, 11.5 цих Правил, у разі пошкодження чи знищення елементів благоустрою винна юридична чи фізична особа усуває пошкодження (відновлює елементи благоустрою) власними силами або за домовленістю з балансоутримувачем перераховує на його рахунок суму відновної вартості. Порядок визначення відновної вартості об'єктів благоустрою затверджується Кабінетом Міністрів України.

11.7. Розмір відшкодування збитків, завданих об'єкту благоустрою, визначається балансоутримувачем за методикою визначення відновної вартості

об'єктів благоустрою, затвердженою центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

11.8. Притягнення осіб, винних у порушенні законодавства у сфері благоустрою, до встановленої відповідальності не звільняє їх від обов'язку відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення вимог законодавства.

11.9. Шкода, завдана внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою, підлягає компенсації, в повному обсязі без застосування норм зниження розміру стягнення незалежно від сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища та погіршення якості природних ресурсів у розмірах, які визначаються на підставі затверджених у встановленому порядку такс, методик, розрахунків щодо обрахування шкоди. Відсутність таких такс, методик, розрахунків не може бути підставою для відмови у відшкодуванні шкоди. У такому разі шкода компенсується за фактичними витратами, затвердженими в установленому порядку рішенням органу місцевого самоврядування, на облаштування одного квадратного метра території або базової вартості одного квадратного метра землі на відновлення порушеного стану об'єкта благоустрою або довкілля.

Сільський голова

В.С.Романюк